

- 40 Pihlava, Vilho, "Bore I", Turku, Sirkkalank. 16 A.
113 Pohjola, Tauno, "Ferrum", H:ki, 4 Linja 13-15.
154 Pohjonen, Voitto, "Martti Ragnar", Härmä, Säästöpankki.
41 Poutiainen, Väinö, "Ariadne", H:ki, Jääkärik. 13 A 21.
puh. 36265.
30 Pahlman, Väinö, Vaasaradio, Vaasa, Radioasema.
114 Reivilä, Erkki, "Britannic", Lahti, puh. 294.
189 Rindell, Ensio, vapaa, H:ki, Meritullink. 17 A 15.
31 Rissanen, Johannes, Lenn.hallitus, H:ki, Värikki Stoolink.
8 A 15, puh. 47 387.
191 Runko, Uuno, "Karin Thorden", Asikainen, Louhisaari
178 Räisänen, Reino, "St. Stephen", Aittojärvi pys.
66 Räisänen, Sulo, "Rigel", Käkisalme, Suotniemi, puh. 155.
156 Rönqvist, Leo, vapaa, H:ki, Kapteenink. 7 E 42.
43 Saarela, Hannes, "Bore 8", Turku, Bore Oy.
145 Saarman, Veikko, Leppävaaradio (v.a.), Tampere, Vi-
nikank. 14 A.
44 Saikko, Ilmari, "Herakles", H:ki, Oikok. 8 B 20, p. 37 412.
73 Salmen, Jarl, "Greta", Loviisa, Lovisa Ängfartygs Ab.
115 Saras, Veijo, "Rönnskär", Kuopio, Kauppak. 8, puh. 908.
146 Savander, Birger, "Regulus", H:ki, Korkeavuorenk. 5 A 7.
140 Savolainen, Kauko, asevelv., Kuopio, Puijonk. 6, puh. 280.
129 Schoultz, Eino, muu toimi, H:ki, Iso Robertink. 33 G 1.
puh. 34 329.
45 Seppänen, Eino, "Thornbury", H:ki, Laivastok. 4 C 28.
puh. 31 933.
47 Sjöberg, Frej, "Bore 9", Turku, Bore Oy.
179 Soljo, Hugo, "Petsamo", Pitäjänmäki, Lindebergin hu-
vila, puh. Leppävaara 130.
98 Stade, Gunnar, "Askö", Pietarsaari.
87 Stjärnstedt, Runar, "Gertrud", Huopalahti.
125 Sucksdorff, Jean, "Argo", H:ki, Runebergink. 38 B 37.
144 Suhonen, Kalervo, "Kurikka", Klamila, Kuorsalo, puh. Ha-
mina 1120.
88 Sundblad, Christian, "Hesperus", H:ki, Vironk. 8 C 53.
149 Suomalainen, Otso, "Hogland", H:ki, Ilmarink. 10 B 33
puh. 45 732.
148 Suomi, Artur, M.V.L., Maarianhamina, M.V.L. Radio.
116 Suuronen, Yrjö, "Sigrid", H:ki, 5 Linja 7 A 20.
180 Suutarinen, Leo, "Kemi", Kajaani, Koivukoskenk. 7.
181 Suvanto, Kaino, muu toimi, Turku, Peltotie 3.
53 Swenn, Hugo, "Vellamo", H:ki, Laivanvarustajank. 4 D 32.
122 Söderholm, Aarne, "Charterhague", Hanko, Esplanadink.
42, puh. 194.
97 Söderlund, Gustaf, "Nidarholm", H:ki, Oksasenk. 3 B.
puh. 41 935.
163 Söderlund, Åke, "Equator", Förby, Söderby.
118 Talvioja, Usko, muu toimi, H:ki, Tehtaank. 18 B 18, puh.
39 618.
182 Tiesmäki, Veikko, "Otto H", H:ki, Laivurink. 37 B 12.
puh. 33 249.
50 Tiusanen, Jalmari, "Apu", Lappeenranta, Taikinmäki.
90 Tuhkanen, Martti, Vaasaradio, Vaasa, M.V.L. Radioasema.
91 Tuomi, Olli, "Barbro", Jyväskylä, Valtakatu 18.
159 Valste, Armas, muu toimi, H:ki, Suomen Urheiluliitto.
183 Vahlström, Olavi, "Pluto", Joensuu, Malmik. 19, puh. 446.
184 Valkama, Oiva, "Myllykoski", Virtasalmi, Osuusmeijeri.
99 Vanamo, Oiva, Vaasaradio, Vaasa, M.V.L. Radioasema.
121 Vanamo, Urho, "Yrsa", Nivala.
72 Vesterlund, Uno, muu toimi, H:ki, Satamak. 5, "Signora",
puh. 39 018.
127 Vihersalo, Osmo, "Aune H" v.a., H:ki, Abrahamink. 8
61 Viikari, Kalle, Ilm.radio, Utti, M.L.E. Radioasema.
B 30.
157 Viljakainen, Olavi, m/a "Helsinki", H:ki, Merenkulkuhäl-
litus.
93 Viljanen, Martti, "Greta Thorden", Lahti Aleksanterink. 9
puh. 887.
95 Virtanen, Martti, opiskelee, Lahti, Töyryk. 8.
150 Vuorela, Lauri, opiskelee, H:ki, Mäkeläk. 27 A 8.
151 Vuorela, Olavi, muu toimi, Kuopio, Poliisilaitos.
56 Väistö, Kaarlo, muu toimi, Suur-Merijoki, Lentoasema 5.
186 Ylinen, Klaus, opiskelee, Yläne, Heinikylä.
132 Zimmermann, Björn, "Karin", Huopalahti, H:gin-Osake-
Pankki, puh. 48 084.
147 Ääri, Onni, lenn.konttori, H:ki, Kristianink. 9 C 40, puh.
23 375.
96 Österman, Kurt, Hankoradio, Hanko, Hangon kyläntie.

— LIITON TOIMIHENKILÖT. Liiton sihteeri ja rahas-
tonhoitaja: Erkki Koivisto, Helsinki, Huvilakatu 6, as. 3, pu-
helin 22 830. Puheenjohtaja: Weijo Meklin, Hanko, Bromarvin-
katu 40, puhelin 174. Varapuheenjohtaja: Yrjö Luomanmäki,
Helsinki, Vironkatu 8 B.

— PAIKKOJEN VALITYKSESTÄ huolehtii sihteeri. Paik-
koja välitetään yksinomaan laivoihin.

— VIRKAMERKKEJÄ saatavissa sihteeriltä, hinta Smk.
65:— Liiton jäsenmerkin hinta on nyt Smk. 80:— Merkkejä
saatavana joko sihteeriltä tai suoraan Suomen Kultaseppä Oy:ltä,
os. Aleksanterink. 15, Helsinki.

— KEHOITUS. I.F.R:n vuosikokouksessaan tekemän pää-
töksen mukaisesti kehoitetaan OH-laivoja olemaan avustamatta
perämies-sähkötäjiä. Sanomien välityksestä on ehdottomasti pe-
rittävä ohjesäännön mukainen maksu.

— PESTAUS. Varmistukseksi siitä, että laivasähkötäjiä pää-
see nauttimaan palkkaussopimuksen tarjoamia etuja, on pestaus-
tilaisuudessa vaadittava pestauskirjaan palkan kohdalle merkin-
tää "tariffipalkka" ja pestauskirjassa olevan lauseen "Muita työ-
ehtoja mikäli niitä ei ole laissa säännöstelty" jälkeen mmerkintää
"tariffichdot". Pestaus tilaisuudessa on jokaisen itse henkilökoh-
taisesti valvottava, että merkinnät tulevat pestauskirjaan, ennen-
kuin kirjoittaa nimensä sen alle.

— VAPAINA. Veli Arola, Erkki Hakulinen, Leo Rönqvist,
Ensio Rindell.

— TOIMIPAIKAT: O. Wahlström s/s Pluto, J. Sucksdorff
s/s/ Argo, B. Savander s/s Regulus, K. Lindroos s/s Ariel,
E. Forsblom s/s Savonmaa, G. Stade s/s Askö, G. Lund s/s
Viima, E. Seppänen s/s Thornbury, U. Vanamo s/s Yrsa, V.
Lehtonen s/s Agnes, A. Mäkelä s/s Wiides, T. Pohjola s/s
Ferrum, O. Vihersalo s/s Aune H. (v.a.), H. Soljo s/s Petsamo,
H. Björklund s/s Petsamo, E. Laitinen s/s Sarmatia, V. Saar-
man Leppävaaradio (v.a.), Toivo Aalto s/s "Koura", Kullervo
Merikallio, muu toimi

— VUODEN 1936 JÄSENMAKSUNSA OVAT SUORIT-
TANEET: O. Niiranen, O. Lampen, Th. Magnusson, E. Ket-
tunen, H. Saarela, J. Nuotio, O. Vanamo, U. Vanamo, E. Laiti-
nen, B. Zimmerman, H. Lindblad, V. Saras, K. Kankainen, E.
Lappalainen sekä osan H. Soljo, T. Elomaa.

RÄSTEJÄ OVAT SUORITTANEET: O. Niiranen, O.
Hakkarainen, E. Kettunen, K. Österman, J. Nuotio, Chr. Sund-
blad, T. Elomaa.

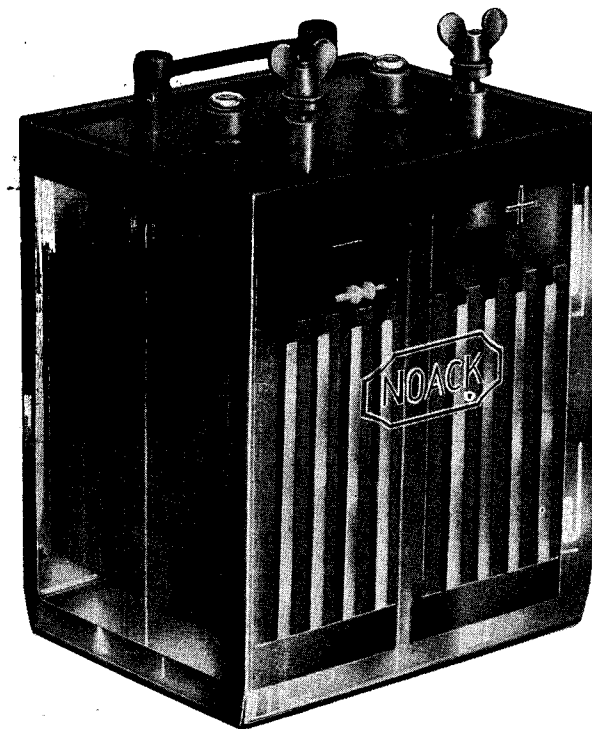
— JÄSENMAKSURÄSTILÄINEN! Jätä vain edelleenkin
jäsenmaksusi suorittamatta, sillä se on varmin keino vaikeuttaa
liiton toimintaa. Voithan edelleenkin rauhoittaa omaatuntoasi
sillä, että kyllä liitto toimii minunkin hyväkseni niiden säännöl-
lisesti jäsenmaksunsa suorittavien virkaveljeni kustannuksella!
— Mutta oletka koskaan tullut ajatelleeksi, minkälaista nimi-
tystä nämä toiset virkaveljesi ovat oikeutettuja Sinusta käyttä-
mään?

— HUOM! Sihteeri on tavattavissa ensi heinäk. 15 ja syys-
kuun 1 p:n välisenä aikana joka tiistai ja perjantai klo 14.00
—16.00.

— VALTAMERILIIKENTEEN MÄÄRITTELY on anta-
nut aiheita erimielisyyksiin. Palkkaussopimuksen 3 §:n mukaan
ratkaistaan kysymys siitä, missä liikenteessä laiva on katsottava
kulkeväksi, laivojen päällystön pätevyys ehdoista voimassa ole-
vien määräysten mukaan. Tätä koskevan asetuksen, annettu 12
p. helmikuuta 1932, mukaan ei valtameriliikenteeksi lasketa mat-
kaa niihin Euroopan ulkopuolella oleviin satamiin, jotka sijait-
sevat Välimeren rannikolla ja siihen liittyvien kulkuvesien var-
silla (Musta- ja Punainenmeri) sekä Pohjois-Afrikan länsiran-
nikolla ja saarilla, pohjoispuolella 25 pohjoista leveysastetta ja
itäpuolella 20 läntistä pituusastetta Greenwichistä lukien.

RADIO OH

TOUKO—
KESÄKUU

GASACCUMULATOR

HELSINKI

Hyvillä varusteilla saadaan hyvä tulos!

Jokainen radioharrastelija ja ammattimies tie-
tää, miten harmillista on, kun virta loppuu ken-
nostosta juuri mielenkiintoisen lähetyksen tai
kokeilun aikana.

Kennostossa tulee siis olla uimuri, joka hyvissä
ajoissa ilmoittaa, että kennosto on ladattava. —
Noack-kennostoissa on uimuri!

Onhan harmillista, jos joka vuosi on ostettava
uusi kennosto. Kennostolla tulee siis olla pitkä
elinaika. — Noack-kennostoilla on hyvin vahvat
levyt ja pitkä elinaika! —

Jos Teidän on ostettava uusi kennosto, ette tie-
tysti halua maksaa siitä suuria summia. Ken-
noston tulee siis olla hyvä ja halpa. — Noack-
kennostot ovat tunnetusti hyvät ja halvat!

Kysykää Noack-kennostoja lähimmästä
sähköliikkeestä. Niitä on saatavana
useimmilla paikoilla maassamme.

TOIMINTAKATSAUKSIA

Toimintailmoitus N:o 37 ajalta 16/I—15/II. 1936.

Piiri	Yhteys.				Kotimaahan				Eurooppaan				DX			
	kaikk.	3.5	7	14	28	3.5	7	14	28	3.5	7	14	28			
I	210	20	87	6	—	10	71	15	—	—	1	—	—			
II	45	1	4	—	—	—	21	18	—	—	—	1	—			
III	337	15	61	—	—	54	54	34	3	2	—	108	6			
IV	ei ilmoitusta															
V	301	1	111	1	—	9	116	32	—	—	7	93	—			
VI	232	—	49	—	—	—	141	19	—	—	2	1	—			
VII	150	—	—	—	—	—	—	4	143	—	—	3	—			
VIII	35	—	11	—	—	—	9	11	—	—	1	3	—			
Yht.	1310	38	223	7	—	73	412	133	146	2	11	209	6			

Ykköset: Havainnoista ja kuuluvaisuudesta ei kukaan kirjoita mitään. — OH1NI:n mielestä ovat kaikki bandit olleet ok, mutta yhteysmahdollisuuksista hän ei tiedä mitään.

Kakkoset: Teiltä hyvät kakkoset kuuluu yhtä vähän. — Kaikki taitavat olla QRT!

Kolmoset: 3.5 MC:llä silloin tällöin W ja FA. — 7 MC:llä aamupäivisin W ja ZL, iltapäivisin ZL, VK, KA, ja PK. — BC:n jälkeen J, XU ja PK. — 14 MC:llä aamupäivisin ZL, VK, VE ja joku Etelä-Amerikkalainen. Jälkeen klo 13.30 VK, VS6, VU, ja VE. — 28 MC:llä joskus joitakin asemia. Ei QRM.

Viitokset: 3.5 MC:llä yleensä heikkoa. — 7 MC:llä aamuisin W ja VE iltaisin J, PK, VK ja VS 1—3. — 14 MC:llä yleensä FB koko vuorokauden. — Yhteyksiä saatu W1—9, VE1—5, VK2—7, PV, KA1, J, VS1—6, ZL ja ZT.

Seitsoiset: Toimivat vain 28 MC:llä.

Kahdeksikot: Eivät ilmoita piirivalvojalleen mitään.

Toimintailmoitus N:o 38 ajalta 16/II—15/III. 36.

Piiri	Yhteys.				Kotimaahan				Eurooppaan				DX			
	kaikk.	3.5	7	14	28	3.5	7	14	28	3.5	7	14	28			
I	169	20	50	—	—	3	62	25	4	—	1	3	1			
II	27	—	—	—	—	4	14	—	—	—	9	—	—			
III	351	5	39	1	—	8	99	49	6	—	2	139	3			
IV	ei ilmoitusta															
V	261	1	42	—	—	4	31	36	—	—	1	146	—			
VI	279	—	49	—	—	181	40	—	—	—	2	7	—			
VII	ei ilmoitusta															
VIII	44	—	—	—	—	7	28	1	—	—	—	8	—			
	1131	26	180	1	—	15	384	192	11	—	6	312	4			

Ykköset: Kaikilla alueilla kohtalainen. — OH1NI on työskennellyt kaikilla muilla alueilla, paitsi kymppillä ja tehnyt edellämaintun huomion. — Alueet ovat olleet jopa hyviäkin. — Niinpä 3.5 Mc:llä on kuulunut useita DX-asemiakin 10 m. piirimme erikoismestari puhukoon alueestaan: Jos aikoo saada runsaasti yhteyksiä kymppillä, on antenni suunnattava Amerikkaan päin, sillä siellä on 10 m:n miehiä tarpeeksi. — W stns kuuluvat nykyisin joka päivä klo 15 jälkeen.

Kakkoset: Ovat olleet äänessä millä alueilla tahansa, mutta saavutukset salataan.

Kolmoset: 3.5 MC:llä OH ja eurooppalaisia ja toisinaan myöskin DX:ia. 7MC:llä aamuisin W, VE, ZL ja LU öisin J, AC, W ja VE. — Paha QRM! 14 MC:llä oli helmikuun aikana huono kuuluvaisuus, mutta maaliskuun aikana oli loisto keli. — Aamuisin VE4, VK, ZL iltasin VK, ZL, W, VE ja VP2 28 MC:llä aamuisin VK2, 3, 4, 5, iltapäivisin ZS, W ja O.

Viitokset: Kuuluvaisuus 3.5 MC:llä iltaisin kohtalainen. 7 MC:llä aamuisin W ja VE sekä iltaisin J ja PK. — 14 MC:llä alkoivat yöllä kuulua W ja VE sekä LU, PY ja OA, mutta yhteyksien saanti heikkoa. — Aamuisin W4 ja VE 4—5 sekä W 6—7, iltapäivisin VS6 ja VK hyvin.

Kuutoset: Kuuluvaisuus on ollut yleensä hyvä 7 ja 14 MC:llä. Joskus kuuluvat DX:t R 8—9 14 MC:llä esim. W1, 2, 3, 8, Ka, K5, VP, VE, XE j.n.e. ZL on kuulunut harvoin ja heikosti. — Yleensä oli vaikeata saada DX.

Kahdeksikot: 14 MC:llä on kuuluvaisuus kohtalainen. — DX:ia saa silloin kun kuuluu 28 MC:llä on ajoittain hyvä mutta suurin osa tukossa. Muut maanosat, paitsi Aasia ja Etelä-Amerikka kuultavissa.

Toimintailmoitus N:o 39 ajalta 16/3—15/4. 36.

Piiri	Yhteyks.	Kotimaahan				Eurooppaan				DX			
	kaikk.	3.5	7	14	28	3.5	7	14	28	3.5	7	14	28
Ykköset					ei ilmoitusta								
Kakkoset	255	2	21	4	—	2	121	71	—	—	2	32	—
Kolmoset	482	7	40	1	—	6	86	51	1	—	—	288	2
Neloset					ei ilmoitusta								
Viitokset													
Kuutoset	245	—	32	—	—	—	104	93	—	—	—	16	—
Seitsoiset					ei ilmoitusta								
Kahdeks.	40	—	—	—	—	—	3	15	—	—	—	22	—
	1022	9	93	5	—	8	314	230	1	—	2	358	2

Kakkoset: 14 MC:n alue oli aamuisin loistokunnossa, ainakin täällä Helsingissä. — Kello 5—8 välillä oli hyvä DX ilma melkein joka päivä. Muilla alueilla ei ole kuunneltu. — Kymmenen metrin miehet ovat edelleenkin salaperäisiä, t.s. ei mitään ilmoituksia.

Kolmoset: Hyvä keli.

Kuutoset: Kuuluvaisuus oli verrattain hyvä sekä 7 että 14 Mc:llä. Valitettavasti on mahdotonta kuulla 7 Mc:n DX:ia tavallisella vastaanottimella kamalan FONE-QRM:n takia. — Kuutoset kannattavat OH2NM:n ehdotusta ja toivovat että 7 MC:n kaaos joskus loppuisi.

Kahdeksikot: 14 Mc:n kuuluvaisuus on huono, harvoin DV:ia. — 7 Mc:llä ei ole kuunneltu. — 28 Mc tukossa. Poikkeuksen tekee ZS1H, joka kuuluu joka päivä klo 17 Suomen aikaa.

Toimintailmoitus N:o 40 ajalta 16/4—15/5. 36.

Piiri	Yhteys.	Kotimaahan					Eurooppaan					DX		
	kaikk.	3.5	7	14	28	3.5	7	14	28	3.5	7	14	28	
Ykköset	139	34	25	—	—	8	25	44	—	—	—	—	3	
Kakkoset	295	—	—	5	—	—	57	125	—	—	1	106	1	
Kolmoset	339	1	1	—	—	—	26	159	—	—	—	152	—	
Neloset						ei ilmoitusta								
Viitokset							”	”						
Kuutoset							”	”						
Seitsoiset							”	”						
Kahdeksikot							”	”						
	773	35	26	5	—	8	108	328	—	—	1	258	4	

Ykköset: Kaikilla alueilla kohtalainen, ajoittain hyvä. — BC ajalla ei voi tehdä mitään — sanoo OH1NI! Onhan saatu aikaan parannus, jo viime vuonna OH1NI. — Lukekaa vain Radio-OH:n vastaava numero ja ottakaa sitten yhteyks Suomeen Yleisradion neuvontamiehen kanssa Raumalla, jotta hän voisi tutkia, häiritseekö työskentelyne BC:tä tai ei? — Hänen lausunnostaan riippuu voitteko anoa lupaa BC-ajana työskentelyyn.

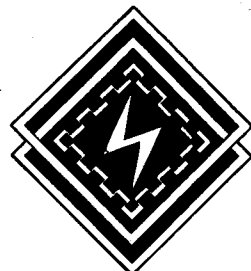
Kakkoset: 14 MC on ollut viime aikoina erinomaisessa vireessä. Kaikki W-piirit kuuluvat aamuisin työskentely helppoa. Parhaiten kuuluu ja myöskin yhteyksiä saa Tyynen meren rannikolle siis W6 ja W7. Tapasin W7BNK:n joka on nimeltään Leo O. Suhonen! Hi! Melkein OH5NK:n kaima. VE kuuluu myös mutta ei varmasti. — Etelä-Amerikkalaiset tulevat illalla jo n. klo 21.00 SA ja kuuluvat sitten aivan pik-kutunneille saakka. — Noin klo 2.00—3.00 SA kuultu PY, CX, CP, LU, ja CE joista QSO kolmen ensinmainitun kanssa. Kuuluvaisuus jopa R 8 täällä. — PK3, 4 ja 6, VU, J, VQ4, SU j.n.e. kuuluvat aikaisemmin illalla BC:n aikana. Yhteyksiä VU, J, SU ja VQ4.

Kolmoset: Suurin osa työskentelystä on tapahtunut 14 MC:llä. Huhtikuun 15 p:stä toukokuun 1 p:ään oli kuuluvaisuus yllämainitulla alueella erittäin huono. Toukokuun puolisko taas verrattain hyvä mutta ei viimevuotisessa loistokunnossa. Aamuisin kuuluvat USA:n kaikki piirit, Canada 4 ja 5, TI, K5, LU, ZL, VK ja hyvin harvoin K6.

Kuuluvaisuuskatsaus-osaston hoitajan, pääliikennevalvoja OH2NE:n sairauden tähden tulevat kaikki kuuluvaisuuskatsaukset vasta nyt päivänvaloon yhdellä kertaa. Hän muuten valittaa, että jäsenet eivät ilmoita tuloksistaan piirivalvojille, joten kat-sausten tekokin muodostuu hyvin vaikeaksi. Siis, enemmän viireyttä ja joustavuutta toimintaan — sekä myös ilmoitusten te-koon!

RADIO OH

SUOMEN RADIOAMATÖÖRILIITON R.Y. JA SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITON R.Y. ÄÄNENKANNATTAJA

TOIMITUS

E. KAIRENIUS (vastaava)

VEIJO MEKLIN

K. S. SAINIO, (toimitussihteeri)

Toimituksen osoite: Helsinki, Laivurinkatu 21. C. 7. Puh. 26809. Tavataan varmimmin klo 10.00—11.00

Toimituskunta: V.E. KILPINEN, H. JALANDER, TOIVO LEIVISKÄ, Y. LUOMANMÄKI, J.A. HOLOPAINEN ja E. KOIVISTO

N:o 5—6

TOUKO—KESÄKUU

V vuosik. 1936

RADIOAMATÖÖRIN VELVOLLISUUKSISTA

Valtiovalta on liittomme jäsenille myöntänyt oikeuden käyttää radiolaitteita kokeilutarkoituksessa määrätyn edellytyksin ja velvoituksin. On yleensä tyydytyksellä voitu todeta, että annettuja määräyksiä on kiitosta ansaitsevalta tavalla noudatettukin. Silloin tällöin on sattunut sellaistaakin, johon sekä vanhojen että uusien jäsenten on syytä kiinnittää huomiota.

SRAL:n jäsenet saavat, kuten tunnettua, käyttää lähettimissään 30 watin anoditehoa. Vain erikoisella anomuksella saadaan oikeus tehon korottamiseen enintään 200 wattiin. Kun jäsen on saanut, vaaditun pätevyystutkinnon suoritettuaan, oikeuden käyttää radiolaitteitaan, hänen on ehdottomasti huolehdittava siitä, ettei lähettimen anoditeho ylitä sallittua määrää. On nimittäin otettava huomioon, että amatöörilähtetimen tarkoituksenmukainen hoito, ja myös liikenneöminen häiritsemättä virallista radioliikennettä, vaatii varsin pitkäaikaisen kokemuksen. On niinmuodoin täysin harkittua lähettimen tehon huomattava rajoittaminen kokeilun alkuasteella.

Vasta sitten, kun mies on hankkinut itselleen tarpeeksi kokemusta, voi hän anoa suuremman tehon käyttöoikeutta liiton hallitukselta. Ennenkuin liiton puolesta tehon koroitusanomusta puolletaan, vaaditaan jäseneltä uusi pätevyystutkinto, joka edellyttää huomattavaa teknillistä asiantuntemusta sekä, amatöörilikennettä silmällä pitäen, hyvää sähköstaitoa. Jollei henkilö ole, vuoden tai pari amatöörinä toimittuaan, kyennyt hankkimaan itselleen uusintatutkinnon vaatimaa pätevyyttä, t.s., kehittynt

alokasasteelta "vanhemmaksi amatööriksi" myös tiedoit-taan, eikä vain "virkavuosiltaan", hän ei myöskään ole oikeutettu vaatimaan suurempia oikeuksia.

SRAL:n viime vuosikokouksessa Lahdessa jäsenem-me Armas Valste, OH5NG, ehdotti erikoisten kunto i-suusluokkien käyttäntöönottamista liittomme jä-senten keskuudessa. Mainittujen kuntoisuusvaatimusten suorittaminen olisi luonnollisesti aivan vapaaehtoista, jo-ten aina suurempaa teknillistä- ja liikenneöimisvalmiutta edellyttävän "asteen" saavuttaminen muodostuisi "har-rastusinnon" suoranaiseksi mittapuuksi. Vuosikokous otti edellämaintun ehdotuksen erikoisen pätevänä ama-tööritoiminnan ja -taidon kehittämiskeinona suurella kii-to-lisuudella vastaan, jättäen kysymyksen yksityiskohtai-semman käsittelyn ja harkinnan liiton hallituksen huo-leksi. Radioamatöörin velvollisuudet huomioonottaen on kuntoisuusluokkien järjestäminen juuri kasvattavassa mielessä mitä suositeltavinta. Sellainen jos mikään, kannustaa jokaisen yksilön yhä ahkerampaan ja kiinte-ämpään työhön harrastamansa alan hyväksi, päämäärä-nään korkein mahdollinen kuntoisuusluokka, sanokaam-mepa vaikka "mestariluokka". Ja omatessaan tarpeel-lisen kuntoisuuden jokainen on myöskin selvillä velvol-lisuuksistaan, sillä juuri asiantuntemattomuus, eikä suin-kaan tottelemattomuus, johtaa useimmiten annettujen oi-keuksien väärinkäyttöön — ainakin radioharrastuksen kyseenollen.

E. K—s.

TOIMITUKSEN HORISONTISTA

Kesä on taas tullut ja sen mukana hieman laimeahko kesätoimintakin. Amatöörit eivät yleensä ole riippuvaisia mistään varsinaisista sesongeista, mutta laimeampia ja vilkkaampia ajanjaksoja on kuitenkin heidänkin toiminnassaan selvästi huomattavissa. Pisimmän laimeamman ajanjakson aiheuttaa luonnollisesti kesä, jolloin useimmat meikäläiset viettävät lomiaan maastossa. Tällöin heillä ei ole tilaisuutta varsinaiseen amatööritoimintaan, sillä portable-lähettimet ovat meillä toistaiseksi saaneet varsin vähän jalansijaa. Syynä tähän lienee taas Suomen kesän lyhyys. Muissa Euroopan maissa, erikoisesti juuri Englannissa, missä n.k. viikonloppumatkatkin ovat hyvin suosittuja, "portablet" ovat suhteellisen yleisiä. Ei ole niinkään harvinaista p-kirjaimeen loppuvan G-kutsun kuuleminen. Sikäläinen amatööri liitto RSGB järjestää vuosittain useimpiakin erikoisia leiripäiviä, jolloin työskentelyyn käytetään yksinomaan portable-asemia. SRAL:oa ei tässäkään suhteessa voida moitita aloitekyvyttömyydestä. Jo pidemmän aikaa sitten liitto järjesti jäsenten väliset portablekilpailut, joiden tarkoituksena oli tutustuttaa jäsenemme liikultavien asemien rakenteeseen ja rakentamiseen ja siten myös lisätä mainittujen laitteiden käyttöä amatööriemme keskuudessa. Kilpailu antoi lisäämismielessä melko laihat tulokset, sillä osanottajia oli melko vähän ja useimmat koneista vähemmän onnistuneita. Tämän ei suinkaan tarvitse merkitä sitä, että kyseistä harrastusta ei saataisi meilläkin syntymään, vaan voidaan mieluummin olettaa, että kilpailu järjestettiin liian äkkiä — siis valmistelematta.

Liiton yhtenäisen toiminnan kannalta ei portable-asemien käyttö ole niinkään pieniarvoinen juttu vaan miltei päinvastoin. Ensiksi voisivat jäsenet niitä käyttäen kesälaitumillaankin ollessaan keskeytymättä olla "äänessä" ja toiseksi, pienitehoisen ja useimmiten melko epäedullisissa olosuhteissa toimivan aseman liikennöiminen olisi eittämättä hyvin kehittävä. Lisäksi ovat "por-

tablet" tavallisesti pienitehoisia, siis sellaisia radiolaitteita, jotka parhaiten soveltuvat juuri amatöörimielessä käytettäväksi. Rakentakaa itsellenne portable-asema, sillä kokeileminen on hyödyllistä ja hauskaa sekä ennenkaikkea kehittävä ajavietettä.

NRAU:n, pohjoismaisen radioamatööriunionin, viime syksynä järjestämä koe ei meidänkään osaltamme muodostunut siinä määrin tuloksettomaksi, kuin aikaisemmin luultiin. Nytemmin ovat lopulliset numerotiedot kokeen tuloksista saapuneet liitolle ja niiden mukaan maamme on aivan luettelon alkupäässä. Kokeen voitti SM3XJ, mutta seuraavalla sijalla on jo suomalainen OH7NJ 300 pisteen tuloksella, voittajan pistemäärän ollessa 345. Viidennen kahdeksannen ja yhdeksännen sijan ovat myös vallanneet suomalaiset, nimittäin järjestyksessä OH3NG, OH5NF ja OH3NA. Onnittelumme kaikille edellämainituille innokkaille jäsenillemme, jotka mainitussa skandinavialaisessa voimannittelystä kunnialla ovat kantaneet sinivalkoisia värejämme.

Käväisimme toukokuussa Viipurissa, tai oikeastaan olimme siellä valtion asioilla pidemmän aikaa — nim. reserviharjoituksissa. Tällöin olimme mm. tutustumassa OH5YL:n asemaan, jonka uudistamista aseman teknillinen johtaja OH5NR parhaillaan suunnitteli. Ja mikäli ennakkotiedot pitivät paikkansa, tulee uudesta lähetimestä hyvin komplisoitu laitos. Se varustetaan, jollemme nyt aivan väärin muista, samantapaisilla nappulakäynnistintilaitteilla kuin yleisradioasematkin, muista hienouksista puhumattakaan. Niin että kyllä sillä vaan tulevaisuudessa naputella kannattaa sekä Japaniin että Sveitsiin ym. maailman valtioihin. Hauskaa vain todeta, että yrittelymieltä ja harrastusta löytyy, sillä silloin varmasti syntyy tuloksiakin, jotka tuottavat itse asianomaisille tyydytystä ja liitollemme kunniaa.

Hauskaa kesää, vilkasta toimintaa ja hyviä DX-yhteyksiä toivoo kaikille

Kide.

— LAIVAOSTOJA. R. Nordström & Co Loviisasta on ostanut uuden laivan. Sen nimestä ja suuruudesta ei ehditty saada tietoa lehtemme painoon mennessä, mutta joka tapauksessa tulee siihen sähköttäjä.

Vaasan Laiva Oy. on hiljattain ostanut Englannista "Minus" nimisen rahtilaivan. Laivan nimeksi tulee "Koura". Se on 3227 br. rek. tonnia.

Mariehamns Rederiaktiebolaget on ostanut "Agnes" nimisen "Indra" 2,052 br. rek. tonnia.

Turkulainen Nautic Steamship Co on Ruotsista ostanut hl:n "Indra" 2,052 br. rek. tonnia.

J. A. Zachariassen & Co on Norjasta ostanut hl:n "Koll-skegg". Laivan br. rek. tonnimäärä on Norjan lipulla purjehtiesaan ollut 1,814. Laivan nimi on nyt "Rølsborg".

Eräs marianhaminalainen yhtymä on Englannista ostanut hl. "Blairadam". Laivan br. rek. tonnimäärä on luettelon mukaan 2,889. Laivan uusi nimi on "Yrsa".

Eräs yhtymä on ostanut hl. "Adriatico", joka on purjehtinut Panaman lipun turvin. Laivan suuruus on 3,024 br. rek. tonnia.

S.H.Oy:n Levantin linjaa varten ostetun laivan nimeksi on annettu "Savonmaa".

— HARMAJAN RADIOLOISTO. Menoarvioon varatulla määrärahalla on Merenkulkuhallitus päättänyt hankkia Harmajaan (Gråhara) n.s. suunnatun radioloiston. Tällainen radioloisto lähettää määrättyssä sektorissa määrättyjä merkkejä, joiden mukaan laivat voivat ohjata sisälle Helsinkiin. Sektorin kummallekin puolelle antaa loisto taas omia merkkejä, joiden avulla laivat voivat heti päättää millä puolen sisääntulosektoria ne ovat.

Harmajan suunnattu radioloisto, joka on laatuaan ensimmäinen Itämerellä, on tilattu ruotsalaiselta Aga-Baltic yhtiöltä ja on sen määrä valmistua syksyyn mennessä.

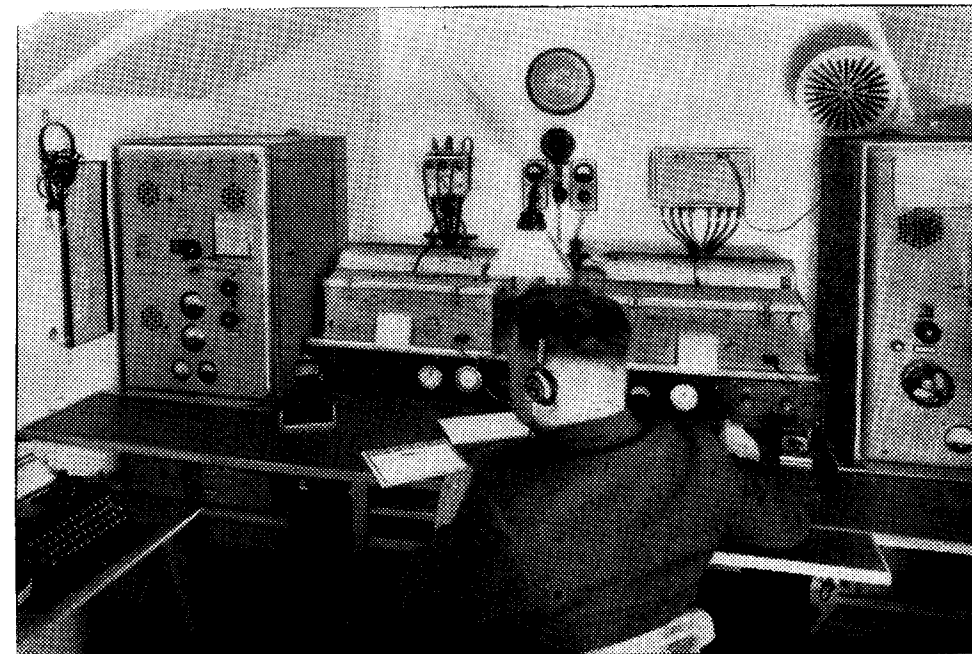
Jos tarkoitukseen saadaan myöhemmin varoja, aikoo Merenkulkuhallitus asentaa samanlaisen radioloiston Rödhamniin Nyhamnin seuduilla Ahvenanmaalla. Vastaisuudessa on aikomus asentaa kaikkiin sellaisiin paikkoihin, missä "tavallinen" radioloisto ei vastaa tarkoitustaan, suunnatut loistot.

— KAIKULUOTAUSLAITTEITA on merenmittausretkikuntia varten hankittu Englannista 4 kpl. Suomenlahdella mitauksia suorittavan retkikunnan kaikuluotauslaitteen hoitajaksi on täksi kesäksi määrätty radiosähköttäjä E. Hallamaa.

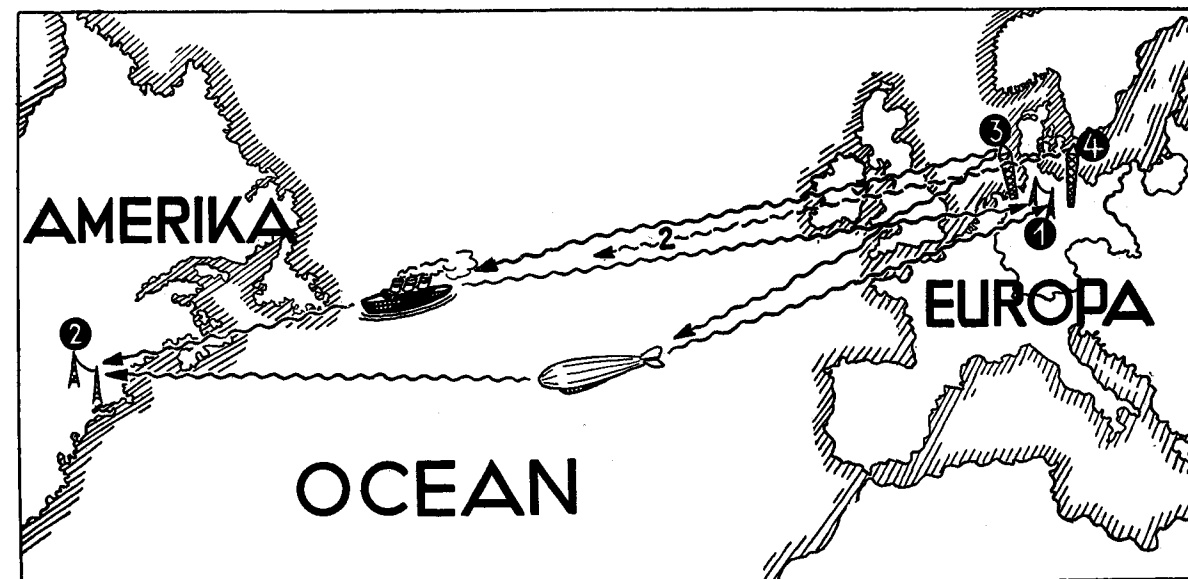
JÄTTILÄISILMALAIVA "HINDENBURGIN" TELEFUNKEN-RADIOLAITTEET

Jättiläisilmalaiva "Hindenburg", joka tähän mennessä on tehnyt useita oheellisenä julaistun matkareitin mukaisia valtameren takaisia matkoja, on luonnollisesti varustettu kaikilla nykyisten vaatimusten mukaisilla radiolaitteilla. Ilmalaiivan asemalla,

jonka on rakentanut saksalainen Telefunken-yhtiö, on ollut koko matkan ajan lyhytaaltoyhteys kotimaahan. Tarkempi selostus aseman laitteista julaistaan lehtemme seuraavassa numerossa.

"Hindenburgin" radioasema Telefunkenin lyhyt- ja pitkäaaltolähettimeen. Keskellä vastaanottimet, joiden aaltoalue on 15—20,000 metriin.

Ilmalaiivan matkareitti. Langaton puhelinyhteys "Hindenburgin" ja hl. Bremenin välillä radioitiin samanaikaisesti Euroopassa ja Amerikassa. 1. Belriinin vastaanotinasema Beelitz. 2. Amerikkalainen NBC:n vastaanotinasema. 3. Saksalainen ramikkoasema Norddeich. 4. Saksalainen lyhytaaltolähetinasema Zeesen (Königsrueterhausen).

HAVAINTOJA PIKAMATKALTA SAKSAAN JA HOLLANTIIN

Allekirjoittanut joutui sattumalta kolmisen viikkoa kestäneelle matkalle otsikossa mainittuihin maihin viime huhtikuussa ja toimituksen pyydettyä pientä selontekoa havainnoistani koetan seuraavassa lyhyesti selostaa radioamatöörejä kiinnostavia kokemuksiani.

Matkalle läksimme 11. 4. ja saavuimme Berliiniin 13. 4., jossa suunnitelman mukaisesti viivyn viikon päivät. Ottaen huomioon lyhyen ajan Berliinin laajuuden ja lukuisat katsastettavat toiminimet oli luonnollista, että sikäläisiin radioamatööreihin tutustumiseen ei jäänyt liikoa aikoja. Sivuuttaen Telefunkenin ja Siemensin tehdaslaitokset, joista olisi paljonkin kerrottavaa, joku sana Zeesenin suurradioasemasta, jossa lyhytaaltomiehelle on paljon näkemistä.

Königswusterhausenin ja Zeesenin radioasemat sijaitsevat n. 35 km päässä Berlinistä hyvän autotien varrella alavassa maastossa. Kauvas jo näkyvät Königswusterhausenin yli 200 m korkeiset mastot, jotka kannattavat suunnatonta antenniverkostoa. Zeesenin mastot ovat yleensä matalampia, sillä tänne ovat sijoitetut kaikkien tuntemat lyhytaaltoyleisradiolähettimet suunnattuine antennineen. Vanhassa asemarakennuksessa on nykyään kolme 10—20 kW tehoista lyhytaaltolähetintä, joista kaksi on Telefunkenin ja yksi Lorenzin rakentama. Näistä vanhimman Telefunkenin rakentaman lähettimen tuntevat useimmat lukuisista valokuvista. (Rakenne käsinsuoritettavine kelanvaihtoi-neen vastaa monessa suhteessa amatöörien käyttämiä rakenteita ja näki selvästi, ett, tällä lähettimellä oli tehty lukuisasti ko-keita, joiden tuloksena ovat uudemmat Telefunkenin lyhytaaltolähettimet. Modulatio tapahtui hilavaihtojännitemenetelmän mukaan varhaisessa ja pienitehoisessa asteessa. Anodijännite 10,000 V saatiin Siemensin rakentamasta yksikommutaattori-sesta tasavirtageneraattorista, joka kävi kauniisti kipinöimättä vähääkään. Huvittavana seikkana mainittakoon, että alunperin eivät saksalaiset itse rohjenneet rakentaa suuritehoista anodi-jännitegeneraattoria, vaan tilasivat sellaisen tunnetulta englan-tilaiselta Newton-toiminimeltä, jolla oli kokemusta tällaisista laitteista. Vasta myöhemmin rakensi Siemens mainitsemani koneen, jota nyt yksinomaan käytetään englantilaisen koneen ollessa vain varalla. Kokemus on osoittanut, että tällaiset koneet ovat täysin käyttövarmoja vaikka koko jännite onkin yhden kommu-taattorin varassa.

Lorenzin rakentama lähetin oli rakenteeltaan huomattavasti erilainen ja uudenaikaisempi, mutta uudenaikaisin oli kolmas Telefunkenin toimittama, jossa aallonvaihto tapahtui vain käden-sijoista kääntäen. Permannolla lähettimien välillä oli pulpetti-mainen "yliheittäjä", jolla eri lähettimet voitiin kytkeä haluttuun suuntausantenniinsa. Vaihto tapahtui käsipyörää kääntäen ja oli asteikolla nimiä sellaisia kuin "Nord Amerika", "Süd Af-rika" "Süd Amerika" j.n.e. Kytkinlaitteesta johtavat maanalai-set putkimaiset syöttökaapelit lähettimien tehon suuntausanten-neihin, jotka reflektoreineen ovat monilankaisia dipolirakenteita ja sijaitsevat hajallaan asemaa ympäröivässä avoimessa maas-tossa. Niitä kannattavat mastot ovat vain 50 m korkuisia va-paasti seisovia rautamastoja. Antennilaitokset vaikuttivat erit-täin huolellisesti ja lopullisesti rakennetuilta eikä niin kokeilu-luontoisilta kuin myöhemmin Huizenissa Hollannissa näkemäni.

Paitsi selostamaani vanhaa asemarakennusta oli Zeesenissä hiljan valmistunut kaksi uutta rakennusta, joihin kumpaankin pa-

raillaan asennettiin uusia lyhytaaltolähettimiä, mutta joiden suh-teen oltiin toistaiseksi salaperäisiä. Hankkijoina ovat jälleen Telefunken ja Lorenz.

Königswusterhausenin asemalla olin tilaisuudessa tutustumaan aseman hoitajaan (Postdir. Hans Gerlach), joka on entinen risteilijä "Göbenin" ensimmäinen radioupseeri ja siis hyvätuu-linen maihin asettunut merikarhu. Hauskaa oli kuulla mukana olleen kuvauksia tuon kuuluisan risteilijän ja sen "pikkusisaren" eli "Breslaun" seikkailuista Välimerellä ja myöhemmin Turkin lipun alla Mustallamerellä. Kipinälennätin näytteli niissä tär-keää osaa.

Viimeisenä Berliinissä oleskeluni päivänä sain yhteydet DASD:n (Deutsche Amateur-Sende- und Empfangsdienst) Aus-landsabteilungin johtajan ins. Slawyckin kanssa ja hänen toimes-taan olin tilaisuudessa yrittämään yhteyttä Suomeen vanhan tunnetun radioamatöörin Wolfgang Rachin (D4ADF) luota. Rach asuu keskuksesta kaukana sijaitsevassa Rummelsburgissa. jonne sähköradalla ajaen oli puolisen tunnin matka. Hänellä on uudenaikainen meikäläistä kaksiota vastaava asunto, jossa yksi huone on varattu radiolle. Laitteet eivät rakenteellisesti ole mei-käläisistä mitenkään poikkeavia, lähetin itseherättävä, teholtaan vain 10 W. Antenni on "saksalainen patenttiantenni" eli 54 m pituinen L-antenni, jonka kanssa käytetään eripituisia vastapai-nolankoja. Pienestä tehosta huolimatta kantaa lähetin hyvin, mutta yhteyttä Suomeen emme 7mc alueen kaameassa kaaoksessa onnistuneet saamaan. Vastaa-notin on meilläkin paljon käytetty Telefunken 32, joita Saksassa oli loppuunmyyty putkineen muis-taakseni 30 Reichsmarkan hinnasta.

Rach on postilaitoksen palveluksessa kuuluen hänen virkateh-täviinsä valtamerentakaisen puheluiden välittäminen ja teknilli-nen valvonta. Kerran oltuaan yhteydessä hyvän ystävämme PYIAW kanssa Rio de Janeiroon, oli hän seuraavana aamuna ottanut koepuhelun merkeissä puhelun Rioon ja huvitettuna kuul-lut PYIAW:n kauhuissaan selittävän, että ei hän tällaista pu-helua ole tilannut eikä aikovansa sitä maksaa!

Berlinistä jatkoin matkaa Kölnin kautta Hollantiin Eindhoveniin, Philipsin kaupunkiin. Eindhoven on pieni matalaraken-nuksinen tehdaskaupunki melko lähellä Saksan rajaa ja tuntuu siellä Philips antavan kaikelle leimansa. Tehdaslaitokset ovat hyvin laajat, ilmavat ja tilavat. Lyhyessä ajassa ei niistä voi saada mitää käsitystä. Alunperin hehkulamppuja valmistanut toi-minimi on laajentanut valtavasti toimialaansa radioputkien ja mitä moninaisimpia radiolaitteiden merkeissä. Eindhovenissa on keskitytty erikoisesti radioputkien valmistukseen ja tarkoituk-seni olikin tutustua omin silmin lähetinputkien syntyhistoriaan.

Lähetinputkien sisuksien kokoamisen suorittavat melkein vk-sinomaan miehet, sillä työn ollessa yksilöllistä käsityötä, tarvi-taan siinä ajatuksen ohjaamaa kättä. Naisia käytetään vain tois-arvoisiin töihin ja automaatteja hoitamaan. Elektrodiaineiksena käytetään wolframia ja molybdeniä, sillä helposti kaasuja luo-uttavasta nikkelistä on melkein tyystin luovuttu. Molybdeni on erikoisen soveliaista anodilevyksi, sillä se ei luovuta kaasuja kel-tahehkussakaan ja anodilevyt saadaan siis pienikokoisiksi.

Putkien pumppaaminen on aikaavievä ja huolellisesti suoritet-tava työ. Wolframikatodisia putkia evakuoitaessa käytetään edelleen anodilevyn elektronipommitusta, mutta oksidikatodisten putkien anodilevyt saadaan hehkuviksi ulkoisella suurjaksoken-

tällä. Evakuoitava putki pannaan yksinkertaisesti vesijäähdy-tetyn putken värähtelypiiriin kuuluvan johtokierukan sisään jol-loin anodilevyssä syntyvät pyörrevirtahäviöt saavat sen hehku-maan. — Erikoisen mielenkiintoista oli nähdä vesijäähdytetyn putken anodisylinterin ja lasiosan yhteenliittäminen, joka Phi-lipsin patentoimalla menettelyllä tapahtuu nopeasti ja näköjään vaivattomasti. Metallilevyn ja lasin liittäminen lämpövaihte-luista riippumattomaksi ilmatiiviiksi kokonaisuudeksi ei enää ole problemi.

Philips on tunnetusti edelläkävijä Europassa useampielektro-disten lähetinputkien alalla, tarkoitan lähinnä pentodeja. Osoi-tuksena siitä, että yhä suurempitehoisia lähetinpentodeja pyri-tään rakentamaan voim mainita nähneeni Eindhovenissa vesijääh-dytetyn pentodin koekappaleen. Vaikeuksia tuottaa vain suoja-hilan jäähdytys, suojahilahäviön tullessa suhteellisen suureksi. Yleensä olivat sikäläiset insinöörit toivorikkaita pentodien käyt-tömahdollisuuksien suhteen ja pitivät niitä suurimerkityksellisinä yleisradiotekniikalle. ½ kW tehoiset yleisradiolähettimet tekee Philips nykyään kaksiasteisiksi pentodiensa avulla!

Eindhovenissa tapasin ins. Posthumusin assistentin Gehrels-in, jonka radioamatöörit tuntevat paremmin PAOQQ- nimisenä. Tämä pitkä vaalea mies lienee innokkaimpia hollantilaisia ama-töörejä ja hänen työnsä putkitekniikasta on varmasti sopusoin-nussa harrastusalan kanssa. Parailaan oli kokeilun alaisena 6-vaiheinen suurjännitteinen elohopea höyrytasasuuntaaja, joka ohjaushiloiden kuristusvaikutuksen ansiosta voitiin ilman muuta veitsikytkimellä oikosulkea.

Eindhovenista jatkoin matkaa Amsterdamiin junalla ja sieltä edelleen autolla Huizeniin ja Hilversumiin. Huizenissa sijaitsee tunnettu PHOHI-Zender, jonka lähetykset talvisin kuuluvat 25 m. aallolla hirmuvoimalla Suomessakin. Kesällä käytetään ly-hempää 16 m aaltoa ja ovat lähetykset tarkoitetut lähinnä Hol-lannin Intiaa varten. Lähetin on lyhytaaltomiehelle mitä kiin-toisinta katseltavaa, mutta rakenteeltaan jo hieman vanhentunut. Moduloiminen suoritetaan pääteasteessa ja muodostaa mo-dulaattorin 6 vesijäähdytettyä putkea A-luokan vuorovaihekyt-kenässä. Pääteasteen muodostaa kaksi vesijäähdytettyä putkea vuorovaihekytkennässä ja värähtelypiiriin kelan yksi kierros le-veätä kuparinauhaa. Suurjaksoteho (25 kW) johdetaan hyvin vaatimattoman näköistä kaksilankaista syöttöjohtoa myöden an-tenniin, joka on suunnattu monidipoliantenni, mutta ilman reflek-toria, sillä sattumalta ovat Hollannin molemmat Intiat samalla isoympyrällä. Antenni vaikutti rakenteellisesti aika väliaika-selta, mutta tulokset ovat kuulemma kuitenkin hyvät.

Hilversumissa sijaitsevat Philipsin lähetinrakennuslaboratoriot ja työpajat, joissa näin lukuisia kenttä- ja laiva-asemia parail-laan olevan tekeillä. Leimaa antavaa oli kaikkialla lähetinpen-todien ja pyydysilamodulation (Fanggitter) käyttö. Eräässä si-vurakennuksessa sijaitsi Hollannin ainoa yleisradioasema, joka on tullut tunnetuksi mastoantennistaan. Päiväsaikaan asema lä-hettää 20 kW teholla, illalla lisätään yksi aste lisää ja teho nou-see 100 kW. Päätasasuuntaaja toimi täällä elohopeahöyryputkilla anodijännitteen ollessa 18,000 V. — Amsterdamista pistäysin pikipäiten katsomassa Rotterdamin suursatamaa, joka on näke-misen arvoinen.

Paluumatka kävi Köpenhaminan kautta jossa Radiofonin ta-lossa tapasin EDR:n puheenjohtajan ins. J. Steffensenin (oZzQ). Hän palvelee sikäläisessä posti- ja lennätinhallituksessa yleisra-dioinsinöörinä. Steffensen on vanhimpia tanskalaisia amatöörejä ja ensimmäiset meistäkin muistanevat hänen vv. 1924—25 käyt-tämänsä kutsumerkin D7JS. Halua ja innostusta lyhytaaltoko-keiluun tuntuu hänellä edelleenkin olevan. Minulla oli hyvä halu

päästä yhteyteen amatööritietä Suomeen ja siksi sovin puheli-mitse tapaamisesta Paul Jensenin (OZ7GL) kanssa. Varhain sunnuntaiaamuna tapasimmekin hänen kotonaan. Jensen on mie-lenkiintoinen tuttavuus sikäli, että hän polarivuonna 1932/33 toi-mi Islannissa sijainneen tanskalais-sveitsiläisen havaintoaseman radiosähköttäjänä käyttäen amatöörialueille työskennellessään kutsua TF3B. Jensen asuu ylimmässä kerroksessa ja on sijoit-tanut kideohjatun lähetimensä ullakkokomeroon, jossa myös ovat kaikki tarpeelliset ohjausreleet. Anoditeho kahdessa 210-putkessa oli muistaakseni 60—70 W. Tehoa siis oli riittämiin, mutta huonosta onnesta johtuen jäi yhteys Suomeen nytkin saa-matta.

K. S. Sainio.

SYLVANIA 210 — T

Olemme kokeilleet Sylvania-tehtaan uutta lähetinputkea 210-T, joka on parannettu 10-tyyppinen putki ja erikoisen sovelias ly-hyille aalloille tarkoituksenmukaisen rakenteensa ja vähähäviöi-sen keraamisen kantansa vuoksi. Putken sähköiset arvot ovat:

anodijännite	500—600 V
hehkujännite	7,5 V
hehkuvirta	1,25 A
vahvistuserroin	8
sallittu anodihäviö	10 W

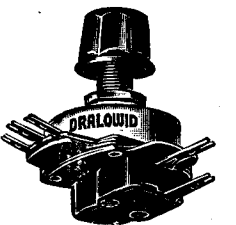
Kideohjatun lähettimen pääteasteessa voidaan putken normaai-lisena anoditehona pitää 30—40 W. Tällöin ei putken anodin voi vielä havaita muuttavan väriään vaikka avainta painetaankin jatkuvasti. 28 mc alueella on 210-T osottautunut huomattavasti edullisemmaksi kuin vastaavat vanhemmat tyytit esim. TB 04/10, RV 258 y.m. Putkea saa tilata SRAL:n taloudenhoitajalta hin-taan Smk 115:— + postikulut.

Laadultaan ensiluokkaisia radiotarvikkeita

kuten:

DRALOWID-vastuksia
potentio-
metrejä.

GÖRLER-ferrocarkeloja
muuntajia
kuristimia

Induktiovapaita kondensaattoreita
Elektrolyyttikondensaattoreita
Amerikk. SYLVANIA putkia ym.
samoinkuin
Rakennusohjeita eurooppal. ja
amerikk. putkille toimittaa
kohtuuhintoihin

O/Y WINKO A/B

Vuorikatu 4 C. Puh. 21 393

HUOKEA MUTTA TEHOKAS QRP-LYHYTAALTOLÄHETIN

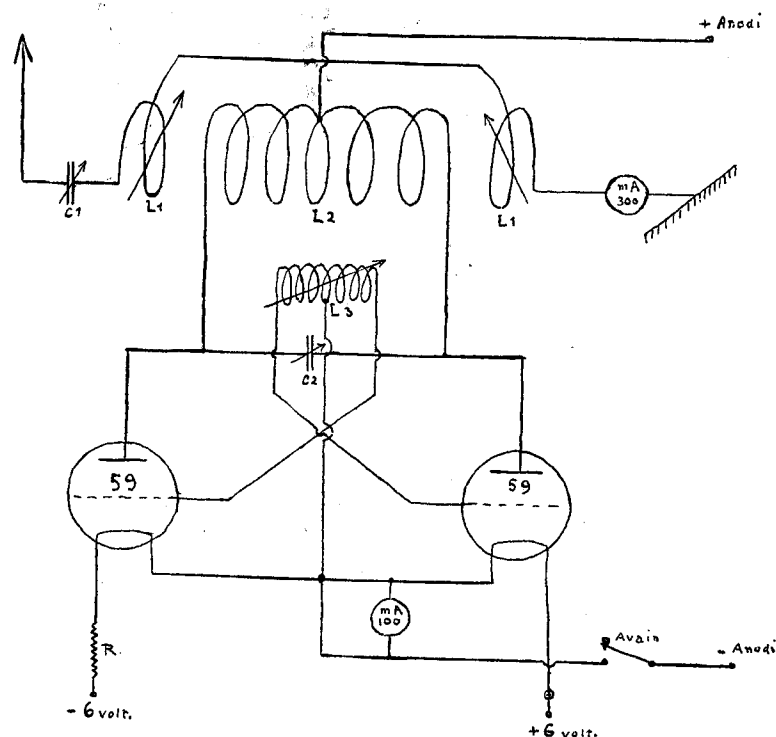
Kun lyhytaaltolähetin, jonka "isä" on hra O. Suckman, on antanut odottamattoman hyviä tuloksia, haluan seuraavassa selostaa sen rakenteen niitä lukijoita silmälläpitäen, jotka toimivat vain kipinälähettimellä varustetuissa ja pääasiallisesti yksinomaan Euroopan vesillä kulkevilla laivoissa. Näin sitäkin suuremmalla syyllä kun moni heistä lieene halukas rakentamaan pienen lyhytaaltolähtetimen vaihtaakseen sen avulla sanomia Hanko Radion kanssa, mutta ovat antaneet asian tähän saakka ruaeta niiden suhteellisen suurien kustannusten vuoksi, joita sellaisen lähtetimen rakentaminen on aiheuttanut

Kun selostettava lähetin voidaan rakentaa samoin kustannuksin kuin 3-putkinen vastaanotin (800—1,000 mk) ja, kuten piirroksista havaitaan, se lisäksi on varsin helppo panna kokoon, jopa niin helppo, että joku voi mahdollisesti epäillä sen kykyä toimia, toivon hartaasti, että asiasta kiinnostuneet virkaveljeni ryhtyvät toimeen ja siten osaltaan kantavat kortensa kekoon lyhytaaltoliikenteemme vilkastuttamiseksi. Mahdollisten epäluulojen haihduttamiseksi lähtetimen tehon suhteen mainitsen, että matkailani Atlantin poikki olen suuremmista vaikeuksista pitänyt yhteyden niin päivällä kuin yölläkin joko Eurooppaan tahi U.S.A:han, ja että suhteelliset "DX" eivät ole olleet mitään harvinaisuuksia, todistaa esim. tämän vuoden tammikuussa päivittäin pidetty schedule G6YL:n kanssa, jolloin QSO pidettiin yli Atlantin Arubaan Hollannin Länsi-Intiaan siitä huolimatta, ettei allekirjoittaneen lähtetimestä ol puhdas ääni, mihin syynä on liian heikko muuttaja, joka kuormitettaessa antaa epävakaan tasavirran ja josta seurauksena on "uikuttava" ääni.

Kytinkaavassa esiintyy merkinnät: putket 59, C1, C2, L1, L2, L3, R, mA100 ja mA300.

Kuten huomaamme on kytkentä push-pull ja putkina käytetään edullisesti amerikkalaisia 59, joita on kaupan myös Suomessa. Putkien 59 hehkujännite on 2,5 voltia; kytinkaavasta selviää, että hehkut on kytketty sarjaan, hehkuvirta saadaan esim. 6 voltin akusta. Muuten ovat putket 59 7-koskettimista, mutta

Kuva 1.

kun tarvitsemme vain hehkun, anodin ja hila, oikosuljetaan koskettimet putkenkannassa kuvan 3 mukaan.

C1 on 300—500 cm säätökondensaattori ja käytetään sitä "antenninpidennyskondensaattorina". Tästä kondensaattorista on se hyöty, että lähetintä voidaan käyttää useilla aaltopituuksilla, sillä kaikille aalloille sopivaa universaaliantennia ei suinkaan ole helppo löytää.

C2 on 500 cm säätökondensaattori, QSY-kondensaattori, jollaiseksi kelpaa suurempi vastaanotinkondensaattori tai pienempi lähetinkondensaattori. Jos alempana olevia mittoja noudatetaan asennettaessa, ovat aaltopituudet kelan L2 6-kierteellä suunnilleen seuraavissa kond. asteikon kohdissa: 10 mtr 40°, 21 mtr 80°, 24 mtr 90°, 36 mtr 140° ja 42 mtr 160°; kelan L2 12 kierteellä: 48 mtr 93°, 54 mtr 105°, 80 mtr 155° ja 90 mtr 175°.

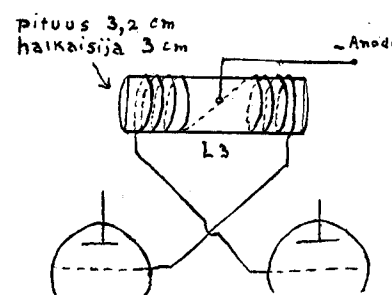
Kumpikin kela L1 ovat yksikierteisiä, 5 mm kupariputkea tahi 3—5 mm kuparilankaa, kelan halkaisija on 6 cm. Ne asennetaan noin 2 cm päähän kelan L2 kummastakin päästä ja on ne kiinnitettävä siten, että niitä lähetintä viritettäessä voidaan siirtää lähemmäksi tahi kauemmaksi L2:sta.

Kela L2 on tehty samasta aineesta kuin kela L1, halkaisijan ollessa samoin 6 cm. Kierrosten luku on jo mainittu yllä. L2 tehdään 2-osaiseksi, esim. 6-kierteisen kelan kummassakin puoliskossa 3 kierrettä, joten kela tarvitsee 4 kiinnikettä, joista keskimäiset yhdistetään ja niiden kautta johdetaan anodin pluspuoli. L2:n laatimisesta kaksiosaiseksi koituva etu ilmenee asennettaessa kela L3, jota on kyettävä säätämään L2 sisällä.

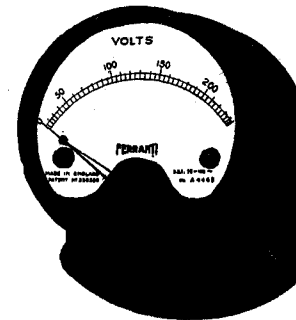
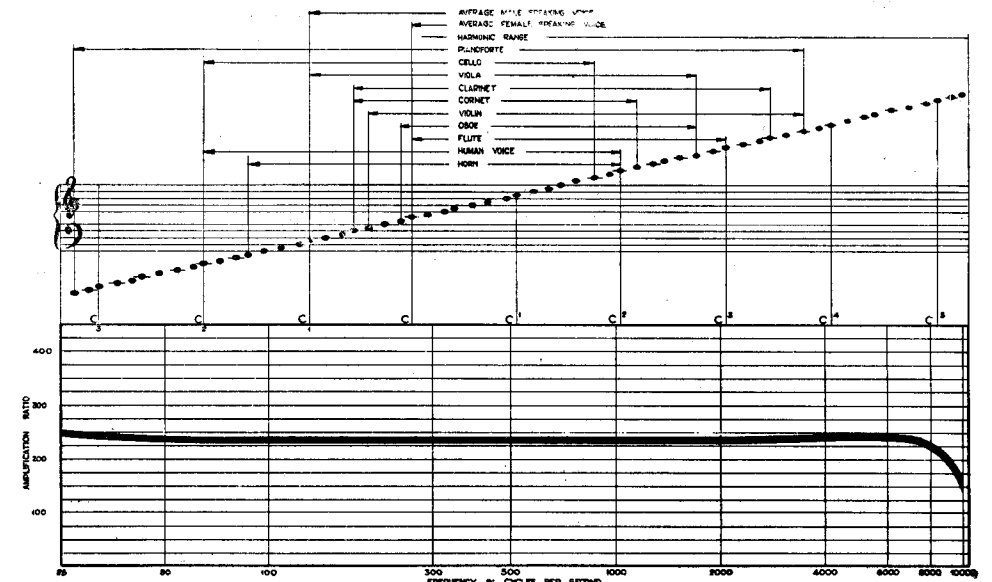
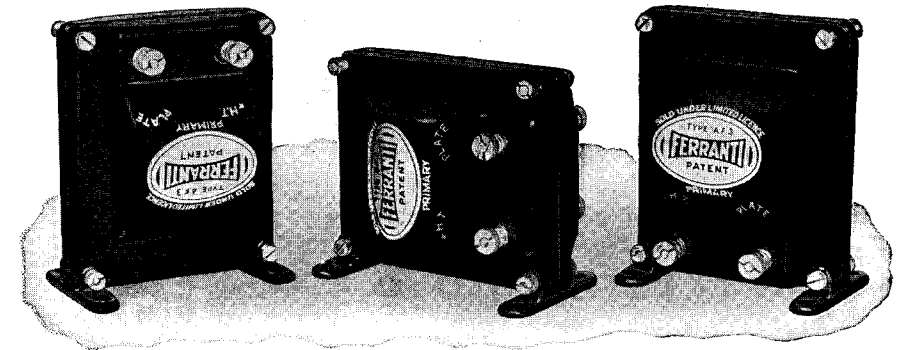
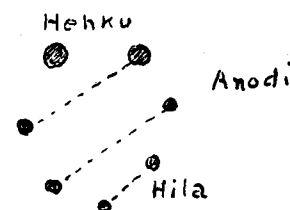
Kela L3 tehdään, kuten kuvasta 2 nähdään, 3,2 cm pituisesta pahvihylssystä, jonka halkaisija on 3 cm; pumpulieristeinen 0,5 mm kuparilanka kierretään hylssyn ympäri 8—9 kertaa ja hylssyn keskeltä johdetaan lankaan anodin miinus edullisimmin sen akselin sisällä jolla L3 säädetään. On pidettävä silmällä, että L3 tehdään jäykkäsäätöiseksi, jotta se laivan heilahdellessa ei pääsisi liikahtelemaan. Kelan L3 säätimeksi kelpaa tavallinen kondensaattorinuppi.

Hehkuvastus R tehdään mukavimmin noin 25 cm pituisesta 3/4 mm vastuslangasta spiraaliksi kierrettynä.

Kuva 2.

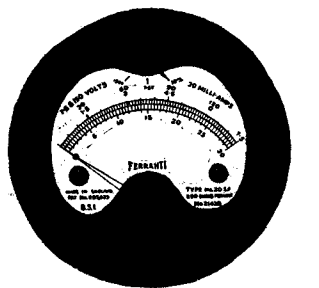

Kuva 3.

FERRANTI

muuntajia ja mittakojeita

Yksinmyyjä Suomessa:

CHESTER

Helsinki, Kaisaniemenkatu 5 Puh. 32 778, 34 355

Verkkomuuntajia

ja

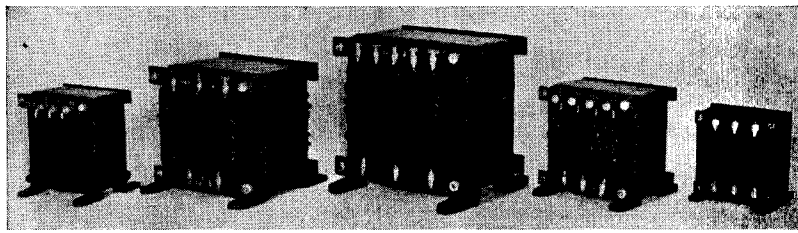
kuristimia

lähettimiin, vastaanottimiin, vahvistimiin y.m.s.

Valmistaa:

METALLI-RADIO O. Y. Helsinki. Kaikukatu 3. Puhelin 73726.

Pyytää tarjouksia!

Lähetimen kunnollista virittämistä varten tarvitaan 100 mA anodivirtamittari sekä noin 300 mA antenniamp.mittari.

Lähetin voidaan asentaa eboniittilevyille alumiinilaatikkoon, jolloin asennus tulee siistiksi. Laatikon etupuolelle kiinnitetään säätönupit allonvirityskondensaattorille C₂, hilakelalle L₃, mA-mittarit ja hehkukatkaisija. Taakse tulee hehkun ja anodin sisäänvienti, avaimen kiinnitysruuvit, antenni- ja maakoskettimet. Antennipidennyskondensaattori C₁ sijoitetaan antennin ja antennin sisäänviennin väliin laatikon ulkopuolelle. Kun tässä lähettimessä ei ole n.s. jalompia osia, voidaan asennus tehdä myös avoimeksi, t.s. eboniittilevyille ilman laatikkoa, jolloin työ huomattavasti helpoituu.

Nyt on vielä jäljellä kaksi tärkeätä seikkaa, nimittäin anodi jännite ja antenni. Anodijännite voidaan ottaa esim. 24/400 voltin tasavirtamuuttajasta, mutta epäkohtana näillä muuttajilla on kuitenkin se, että jos ne ovat liian heikkoja, tahtoo jännite kuormitettaessa laskea, jolloin lähetimen ääni ja erikoisestikin aallon vakavuus lyhemmillä aaltopituuksilla joutuu siitä kärsimään. Parasta on, vaikkakin se maksaa enemmän, hankkia sellainen muuttaja, joka antaa vaihtovirtaa, mikä sitten muunnetaan halutun suuruiseksi, putkille 59 noin 400 volttiin ja joka sen jälkeen tasasuunnataan. Myös puhdasta vaihtovirtaa voidaan syöttää anodiin, mutta sitä käytettäessä lähettimellä ei saa työskennellä amatööreille varatuilla aaltoalueilla, laivojen aaltoalueella on QRP-lähettimelle sensijaan ICW edullisempi kuin CW, koska häiriöt "tappavat" hepommoin CW:n kuin ICW:n.

Tyydyttävän "all wave" antennin tälle lähettimelle on allekirjoittanut löytänyt 18 mtr pituisesta L-antennista. Kun antenni eri laivoissa on pakko asentaa enemmän kulloinkin vallitsevien olosuhteitten kuin lähetimen vaatimusten mukaisesti, on

parasta että itsekukin koettaa kokeilemalla etsiä sopivan antennin. Tulokoon tässä mainituksi, että amatööriaaltoalueilla olen päässyt parhaisiin tuloksiin 10,5 mtr pituisella T-antennilla, mutta nykyisin on antennini kuitenkin suorastaan hymyilyä herättävä — 5,2 mtr pituinen kaksilankainen T, alasotto 1,8 mtr antennin päästä laskien, mutta vaatimattomasta muodostaan ja mitoistaan huolimatta toimii se erinomaisesti, erikoisestikin aalloilla 21—24—36—48 mtr.

Anoditeho on 300—450 voltin jännitteellä 15—25 wattia, eikä allekirjoittaneella ole ollut suurempia vaikeuksia saada esim. 36 metrillä yhteyksiä 1500—2000 mpk ääisyydelle, mikä suurin piirtein vastaa sitä, että yhteys Hankoon saadaan kaikkialta Euroopan vesiltä. Kokeillessani 10 mtr aallolla on anoditeho ollut suunnilleen 5 wattia (110 V DC valaistusverkosta anodiin) ja on useita yhteyksiä saatu tällä aluella aina 1500 mpk päähän hyvine raportteineen.

Lopuksi vielä lyhyesti kustannuksista. — Suomessa ovat mA-mittarit kalliishintaisia, mutta jos on tilaisuus ostaa ne Englannista tahi tilata ne esim. Lontoosta jonkun virkaveljen välityksellä, saadaan ne 8—10 shillingin hinnalla kappale. Myös muuttaja saadaan edullisesti Lontoosta, missä suosittelisin toiminimeä Dixon Co, 218 Upper Thames Street E. C. 4, Lontoo, joka myy hyviä muuttajia hintaan 1—1½ puntaa. Mainittu toiminimi pitää kaupan käytännöllisesti katsoen kaikkea radioalaan kuuluvaa, niin uutta kuin vähän käytettyäkin. Putki 59 maksaa Suomessa 105:— (USA:ssa vain 75 centtiä). Kondensaattoreihin, eboniittiin ja erilaisiin osiin voidaan laskea menevän 300:— mk. Hyvin laskettuna nousevat kustannukset 1,000:— markkaan. Siis — Good luck!

G. Moliis.

NRAU:N KOKEEN TULOKSET

		Pisteet.
1. Abr. Persson, Ruotsi	SM3XJ	345
2. Leo Pirskanen, Suomi	OH7NJ	300
3. T. Raabe, Norja	LA3B	297
4. Axel Nordgren	SM7UC	285
Andr. L. Giske	LA5Q	285
5. Osmo Töyrylä	OH3NG	279
6. Egil Berg	LA2U	255
7. P. M. Aasen	LA3F	252
8. T. A. Koponen	OH5NF	243
9. Hugo Malm	OH3NA	240
10. Emil Standal	LA5S	231
11. Willy Groth	LA4U	216
T. Ø. Ramstad	LA3V	216
12. Kai Høiberg Nielsen, Tanska	OZ7RV	210
13. E. Johannesson	SM7XZ	207
14. Harald Lindholm	OH2PQ	202
15. Ivar Westerlund	SM5WJ	198
Birger Larsen	LA2B	198
Oistein Johannessen	LA4K	198
16. A. Malmström	SM5XW	159
17. Roland Åberg	SM6UP	135
18. Karl Viol Andersson	SM6YM	129
19. Sven Granberg	SM2WB	128
20. Martin Pedersen	OZ5P	123
21. Hugo V. Gruen	SM5UU	120
22. G. Westerberg	SM5UM	108
23. Jarl Andersson	SM6WN	102
24. Y. Rimbart	SM5VJ	99
25. Jens Jørgen Jensen	OZ3KT	90
Gustav Elmquist	SM7VH	90
26. Gösta Roos	SM5UL	81
27. Jørgen Christiansen	OZ7C	75
28. Gerhard Hansen	OZ7G	72
29. Fritz Gaeverstrøm	SM5VV	70
30. Gösta Eriksson	SM5UD	57
31. Svend Jensen	OZ7SJ	52
32. Ahlert Horn	LA2Q	48
33. Jorma Rivahto	OH8NK	42
H. Nielsen	OZ9A	42
34. Anton Fr. Klaveness	LA5H	39
K. Fatum	OZ5K	39
35. Brynjulf Thorsen	LA2P	39
36. Esko Pakkala	OH1OC	36
37. Åge Sørensen	LA5Y	30
38. Bj. Barkby	LA4A	24
39. Arvo Kallio	OH2PW	20
Poul Jensen	SM7-014	48
40. Gunnar Hjalmarsson	LAM-033	21
41. Kristian Mathiesen	SM5-157	10

Kuuntelutulokset:

1. Gunnar Ekström, Ruotsi	OZ7CL	20
2. M. Ludvigsen, Norja	SM7YO	15
3. Sven Jansson, Ruotsi	LA3H	14

UUSI PHILIPS YLEISRADIOASEMA ETELÄ-AMERIKKAAN

Meille tiedoitetaan, että suuri brasilialainen päivälehti "A Noite" on antanut Philipsin lähetintehtaalte tilauksen 20 kW yleisradioaseman rakentamisesta.

Buenos Airesissa ja Rio de Janeirossa olevien yleisradioasemien lisäksi tämä on kolmas Philips-lähetinlaitte Etelä-Amerikassa. Tämä menestys johtuu uuden lähetimen tulevan omistajan mielestä siitä tosiseikasta, että Philips-lähetimet ovat laadultaan parempia kuin kotimaiset, joten etelä-amerikkalaiset kuuntelijat kuuntelevat mieluummin ensinmainittuja yleisradioasemia.

AMATÖÖRIT HUOM.

Uusi, vasta ilmestynyt, siis mahdollisimman tuore, luettelo SRAL:n jäsenistä saatavana taloudenhoitajalta hintaan Smk. 4:— kpl. plus postikulut. Tehkää tilauksenne ajoissa, sillä painos on rajoitettu. Taloudenhoitajan osoite: Helsinki, Linnankatu 16 A.

HL. „KARIN” YHTEENTÖRMÄYKSESTÄ ITÄMERELLÄ

Kun Nordenfjelske Linjan omistama hl. "Karin" oli viime maaliskuussa tyhjänä matkalla Dublinista Hankoon, törmäsi se Ystadin edustalla yhteen norjalaisen hl. "Lynghaugin" kanssa. Noin kello 03,50 GMT 9/3 heräsin siihen, että tuntui kuin jokin olisi raapinut laivamme sivuja ja kun samalla huomasin laivamme saavan muutamia töytäyksiä, arvelin ensin laivamme kohdanneen jäälautoja. Kannelle riennettyäni havaitsin kuitenkin heti, että kysymyksessä oli yhteentörmäys, sillä norjalainen "Lynghaug" oli suoraan keulamme edessä. Välittömästi hyttiini palatuani kytkin vastaanottimen päälle ja kuulin silloin "Lynghaugin" lähettävän kaksi SOS-merkkiä, mutta ei sen enempää. Nähtävästikin sai perämies, joka samalla toimi sähköttäjänä, juuri sillä hetkellä määräyksen huolehtia muista tehtävistään tahi ehkäpä radiopalvelusta tällaisissa tapauksissa pidetään perämiesäköttäjäpiireissä vähemmän tärkeänä! Miten hyvänsä, norjalaisen laivan n.s. sähköttäjä lähetti eetteriin vain nuo kaksi SOS-merkkiään ilman lähempiä selostuksia ja sulki sitten asemansa.

Kun huomasin norjalaisen laivan radion vaienneen, otin puolestani yhteyden Köpenhaminan OXA:n ja Karlskronan SAA:n kanssa ja ilmoitin niille yhteentörmäyksestä ja että kumpikin laiva oli saanut vaikeita vaurioita, lopuksi pyysin asemia odottamaan lähempiä tietoja tilanteen kehityksestä. Karlskrona Radio ilmoitti tapahtumasta pelastuslaiva "Poseidonille" sekä Karlshamnin laivatelakalle. Sain sitten useampia sanomia lähettäväksi, samoin otin mantereelta vastaan sanomia, mutta "Lynghaugin" radio pysyi äänettömänä seuraavat kaksi tuntia, jonka jälkeen laivan päällikkö nähtävästi vasta muisti, että sellainen laite kuin radio oli hänellä käytettävänä.

Mitä laivojen saamiin vaurioihin tulee, niin sai "Karin" keulansa sisäänlyödyksi aina suojaväliseinään saakka. "Lynghaug" taas, joka oli matkalla puutavaralastissa Danzigista Englantiin, sai vuodon kolmanteen ruumaansa. Norjalainen hinattiin Malmöhön väliaikaisesti korjattavaksi ja "Karin" sai määräyksen palata Göteborgiin, jossa vaurioimme sitten korjattiin.

Z. (OHYA)

MUUAN SURULLINEN SOS-TAPAUUS

Myrsky-yönä 20. 11. 35 klo 21.47 GMT lähetti s/s Sheaf-Brook SOS:n "position 110 miles ESE fm Tyne list to port wireless cabin flooded dangerous". Sen jälkeen ei laivasta ole kuultu mitään! GCC lähetti XXX:nä kaiken ylläolevan sekä toivorikkaana: "— receiver probably out of action".

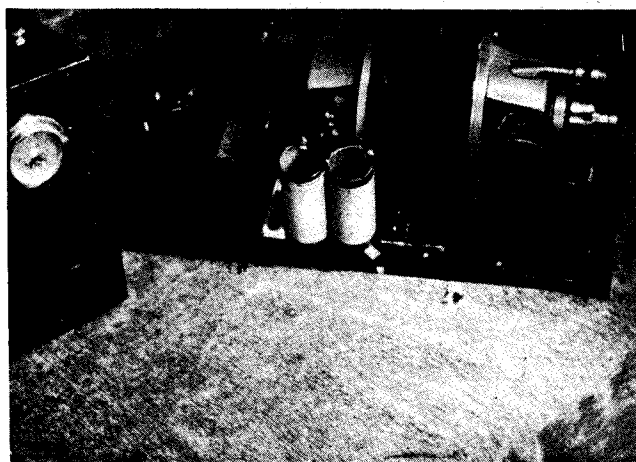
Tapahtuma antaa aihetta ajatteluun. Emme tiedä tarkalleen millä kohdalla laivan radioasema oli, mutta joka tapauksessa ei se ollut oikealla paikalla, koska alihankaan kallistuminen saattoi radioaseman veden valtaan.

Meillä on muutamia laivoja, joissa radioasema on sijoitettu kannen alle ja kurjimmin lienevät asiat s/s Unionissa, jonka radioasema on sijoitettu yhteen hiilisäiliön nurkista alihangan puolelle. Käytävä asemalle alkaa avonaiselta kannelta jyrkkiä lasukuportaita pitkin, joten en ollenkaan ihmettele sitä virkaveljeä, joka palveli asemalla pari tuntia, otti avaamattoman matkalaukunsa ja lähti samaa tietä takaisin mitä oli tullutkin.

On turha toivoa että asemaa enää siirrettäisiin, koska laiva odottaa romutustuomiotaan, mutta mielelläni soisin k.o. laivan sähköttäjälle kaksinkertaisen tariffipalkan — mutta sitähan ei yhtio hyväksy! Siis puhumatta paras!

Välimerellä 26. 3. 36.

O. E. S.

Verkkomuuntajia

ja

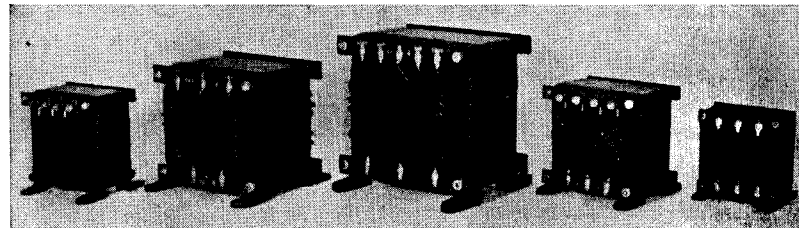
kuristimia

lähettämiin, vastaanottimiin, vahvistimiin y.m.s.

Valmistaa:

METALLI-RADIO O. Y. Helsinki. Kaikukatu 3. Puhelin 73726.

Pyytää tarjouksia!

Lähetimen kunnollista virittämistä varten tarvitaan 100 mA anodivirtamittari sekä noin 300 mA antenniamp.mittari.

Lähetin voidaan asentaa eboniittilevylle alumiinilaatikkoon, jolloin asennus tulee siistiksi. Laatikon etupuolelle kiinnitetään säätönupit allonvirityskondensaattorille C₂, hilakelalle L₃, mA-mittarit ja hehkukatkaisija. Taakse tulee hehkun ja anodin sisäänvienti, avaimen kiinnitysruuvit, antenni- ja maakoskettimet. Antennipidennyskondensaattori C₁ sijoitetaan antennin ja antennin sisäänviennin väliin laatikon ulkopuolelle. Kun tässä lähettimessä ei ole n.s. jalompia osia, voidaan asennus tehdä myös avoimeksi, t.s. eboniittilevylle ilman laatikkoa, jolloin työ huomattavasti helpoituu.

Nyt on vielä jäljellä kaksi tärkeää seikkaa, nimittäin anodi jännite ja antenni. Anodijännite voidaan ottaa esim. 24/400 voltin tasavirtamuuttajasta, mutta epäkohtana näillä muuttajilla on kuitenkin se, että jos ne ovat liian heikkoja, tahtoo jännite kuormitettaessa laskea, jolloin lähetimen ääni ja erikoisestikin aallon vakavuus lyhemmillä aaltopituuksilla joutuu siitä kärsimään. Parasta on, vaikkakin se maksaa enemmän, hankkia sellainen muuttaja, joka antaa vaihtovirtaa, mikä sitten muunnetaan halutun suuruiseksi, putkille 59 noin 400 volttiin ja joka sen jälkeen tasasuunnataan. Myös puhdasta vaihtovirtaa voidaan syöttää anodiin, mutta sitä käytettäessä lähettimellä ei saa työskennellä amatööreille varatuilla aaltoalueilla, laivojen aaltoalueella on QRP-lähettimelle sensijaan ICW edullisempi kuin CW, koska häiriöt "tappavat" hepommin CW:n kuin ICW:n.

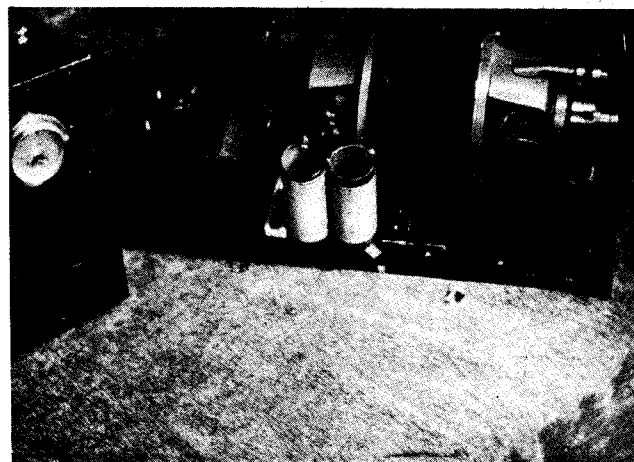
Tyydyttävän "all wave" antennin tälle lähettimelle on allekirjoittanut löytänyt 18 mtr pituisesta L-antennista. Kun antenni eri laivoissa on pakko asentaa enemmän kulloinkin vallitsevien olosuhteitten kuin lähetimen vaatimusten mukaisesti, on

parasta että itsekukin koettaa kokeilemalla etsiä sopivan antennin. Tulkoon tässä mainituksi, että amatööriaaltoalueilla olen päässyt parhaisiin tuloksiin 10,5 mtr pituisella T-antennilla, mutta nykyisin on antennini kuitenkin suorastaan hymyilyä herättävä — 5,2 mtr pituinen kaksilankainen T, alasotto 1,8 mtr antennin päästä laskien, mutta vaatimattomasta muodostaan ja mitoistaan huolimatta toimii se erinomaisesti, erikoisestikin aalloilla 21—24—36—48 mtr.

Anoditeho on 300—450 voltin jännitteellä 15—25 wattia, eikä allekirjoittaneella ole ollut suurempia vaikeuksia saada esim. 36 metrillä yhteyksiä 1500—2000 mpk ääisyydelle, mikä suurin piirtein vastaa sitä, että yhteys Hankoon saadaan kaikkialta Euroopan vesiltä. Kokeillessani 10 mtr aallolla on anoditeho ollut suunnilleen 5 wattia (110 V DC valaistusverkosta anodiin) ja on useita yhteyksiä saatu tällä alueella aina 1500 mpk päähän hyvine raporteineen.

Lopuksi vielä lyhyesti kustannuksista. — Suomessa ovat mA-mittarit kallishintaisia, mutta jos on tilaisuus ostaa ne Englannista tahi tilata ne esim. Lontoosta jonkun virkaveljen välityksellä, saadaan ne 8—10 shillingin hinnalla kappale. Myös muuttaja saadaan edullisesti Lontoosta, missä suosittelisin toiminimeä Dixon Co, 218 Upper Thames Street E. C. 4, Lontoo, joka myy hyviä muuttajia hintaan 1—1½ puntaa. Mainittu toiminimi pitää kaupan käytännöllisesti katsoen kaikkea radioalaan kuuluvaa, niin uutta kuin vähän käytettyäkin. Putki 59 maksaa Suomessa 105:— (USA:ssa vain 75 centtiä). Kondensaattoreihin, eboniittiin ja erilaisiin osiin voidaan laskea menevän 300:— mk. Hyvin laskettuna nousevat kustannukset 1,000:— markkaan. Siis — Good luck!

G. Moliis.

NRAU:N KOKEEN TULOKSET

Pisteet.

1. Abr. Persson, Ruotsi	SM ₃ XJ	345
2. Leo Pirskanen, Suomi	OH ₇ NJ	300
3. T. Raabe, Norja	LA ₃ B	297
4. Axel Nordgren	SM ₇ UC	285
Andr. L. Giske	LA ₅ Q	285
5. Osmo Töyrylä	OH ₃ NG	279
6. Egil Berg	LA ₂ U	255
7. P. M. Aasen	LA ₃ F	252
8. T. A. Koponen	OH ₅ NF	243
9. Hugo Malm	OH ₃ NA	240
10. Emil Standal	LA ₅ S	231
11. Willy Groth	LA ₄ U	216
T. Ø. Ramstad	LA ₃ V	216
12. Kai Høiberg Nielsen, Tanska	OZ ₇ RV	210
13. E. Johannesson	SM ₇ XZ	207
14. Harald Lindholm	OH ₂ PQ	202
15. Ivar Westerlund	SM ₅ WJ	198
Birger Larsen	LA ₂ B	198
Oistein Johannessen	LA ₄ K	198
16. A. Malmström	SM ₅ XW	159
17. Roland Åberg	SM ₆ UP	135
18. Karl Viol Andersson	SM ₆ YM	129
19. Sven Granberg	SM ₂ WB	128
20. Martin Pedersen	OZ ₅ P	123
21. Hugo V. Gruen	SM ₅ UU	120
22. G. Westerberg	SM ₅ UM	108
23. Jarl Andersson	SM ₆ WN	102
24. Y. Rimbart	SM ₅ VJ	99
25. Jens Jørgen Jensen	OZ ₃ KT	90
Gustav Elmquist	SM ₇ VH	90
26. Gösta Roos	SM ₅ UL	81
27. Jørgen Christiansen	OZ ₇ C	75
28. Gerhard Hansen	OZ ₇ G	72
29. Fritz Gaeverstrøm	SM ₅ VV	70
30. Gösta Eriksson	SM ₅ UD	57
31. Svend Jensen	OZ ₇ SJ	52
32. Ahlert Horn	LA ₂ Q	48
33. Jorma Rivanto	OH ₈ NK	42
H. Nielsen	OZ ₉ A	42
34. Anton Fr. Klaveness	LA ₅ H	39
K. Fatum	OZ ₅ K	39
35. Brynjulf Thorsen	LA ₂ P	39
36. Esko Pakkala	OH ₁ OC	36
37. Åge Sørensen	LA ₅ Y	30
38. Bj. Barkby	LA ₄ A	24
39. Arvo Kallio	OH ₂ PW	20
Poul Jensen	SM ₇ -014	48
40. Gunnar Hjalmarsson	LAM-033	21
41. Kristian Mathiesen	SM ₅ -157	10

Kuuntelutulokset:

1. Gunnar Ekström, Ruotsi	OZ ₇ CL	20
2. M. Ludvigsen, Norja	SM ₇ YO	15
3. Sven Jansson, Ruotsi	LA ₃ H	14

UUSI PHILIPS YLEISRADIOASEMA
ETELÄ-AMERIKKAAN

Meille tiedoitetaan, että suuri brasilialainen päivälehti "A Noite" on antanut Philipsin lähetehtaalte tilauksen 20 kW yleisradioaseman rakentamisesta.

Buenos Airesissa ja Rio de Janeirossa olevien yleisradioasemien lisäksi tämä on kolmas Philips-lähetinlaitte Etelä-Amerikassa. Tämä menestys johtuu uuden lähetimen tulevan omistajan mielestä siitä tosiseikasta, että Philips-lähetimet ovat laadultaan parempia kuin kotimaiset, joten etelä-amerikkalaiset kuuntelijat kuuntelevat mieluummin ensinmainittuja yleisradioasemia.

AMATÖÖRIT HUOM.

Uusi, vasta ilmestynyt, siis mahdollisimman tuore, luettelo SRAL:n jäsenistä saatavana taloudenhoitajalta hintaan Smk. 4:— kpl. plus postikulut. Tehkää tilauksenne ajoissa, sillä painos on rajoitettu. Taloudenhoitajan osoite: Helsinki, Linnan-
katu 16 A.

HL. „KARIN” YHTEENTÖRMÄYK-
SESTÄ ITÄMERELLÄ

Kun Nordenfjelske Linjan omistama hl. "Karin" oli viime maaliskuussa tyhjänä matkalla Dublinista Hankoon, törmäsi se Ystadin edustalla yhteen norjalaisen hl. "Lynghaugin" kanssa. Noin kello 03,50 GMT 9/3 heräsin siihen, että tuntui kuin jokin olisi raapinut laivamme sivuja ja kun samalla huomasi laivamme saavan muutamia töytäyksiä, arvelin ensin laivamme kohdanneen jäälauttoja. Kannelle riennettyäni havaitsin kuitenkin heti, että kysymyksessä oli yhteentörmäys, sillä norjalainen "Lynghaug" oli suoraan keulamme edessä. Välittömästi hyttini palatuani kytkin vastaanottimen päälle ja kuulin silloin "Lynghaugin" lähettävän kaksi SOS-merkkiä, mutta ei sen enempää. Nähtävästikin sai perämies, joka samalla toimi sähköttäjänä, juuri sillä hetkellä määräyksen huolehtia muista tehtävistään tahi ehkäpä radiopalvelusta tällaisissa tapauksissa pidetään perämiessähköttäjäpiireissä vähemmän tärkeänä! Miten hyvänsä, norjalaisen laivan n.s. sähköttäjä lähetti eetteriin vain nuo kaksi SOS-merkkiään ilman lähempiä selostuksia ja sulki sitten asemansa.

Kun huomasi norjalaisen laivan radion vaienneen, otin puolestani yhteyden Köpenhaminan OXA:n ja Karlskronan SAA:n kanssa ja ilmoitin niille yhteentörmäyksestä ja että kumpikin laiva oli saanut vaikeita vaurioita, lopuksi pyysin asemia odottamaan lähempiä tietoja tilanteen kehityksestä. Karlskrona Radio ilmoitti tapahtumasta pelastuslaiva "Poseidonille" sekä Karlshamnin laivatelakalle. Sain sitten useampia sanomia lähettäväksi, samoin otin mantereelta vastaan sanomia, mutta "Lynghaugin" radio pysyi äänettömänä seuraavat kaksi tuntia, jonka jälkeen laivan päällikkö nähtävästi vasta muisti, että sellainen laite kuin radio oli hänellä käytettävänään.

Mitä laivojen saamiin vaurioihin tulee, niin sai "Karin" keulansa sisäänlyödyksi aina suojaväliseinään saakka. "Lynghaug" taas, joka oli matkalla puutavaralastissa Danzigista Englantiin, sai vuodon kolmanteen ruumaansa. Norjalainen hinattiin Malmöön väliaikaisesti korjattavaksi ja "Karin" sai määräyksen palata Göteborgiin, jossa vauriomme sitten korjattiin.

Z. (OHYA)

MUUAN SURULLINEN SOS-TAPAU

Myrsky-yönä 20. 11. 35 klo 21.47 GMT lähetti s/s Sheaf-Brook SOS:n "position 110 miles ESE fm Tyne list to port wireless cabin flooded dangerous". Sen jälkeen ei laivasta ole kuultu mitään! GCC lähetti XXX:nä kaiken ylläolevan sekä toivorikkaana: "— receiver probably out of action".

Tapahtuma antaa aihetta ajatteluun. Emme tiedä tarkalleen millä kohdalla laivan radioasema oli, mutta joka tapauksessa ei se ollut oikealla paikalla, koska alihankaan kallistuminen saattoi radioaseman veden valtaan.

Meillä on muutamia laivoja, joissa radioasema on sijoitettu kannen alle ja kurjimmin lienevät asiat s/s Unionissa, jonka radioasema on sijoitettu yhteen hiilisäiliön nurkista alihangan puolelle. Käytävä asemalle alkaa avonaiselta kannelta jyrkkiä laskeportaita pitkin, joten en ollenkaan ihmettele sitä virkaveljeä, joka palveli asemalla pari tuntia, otti avaamattoman matkalaukunsa ja lähti samaa tietä takaisin mitä oli tullutkin.

On turha toivoa että asemaa enää siirrettäisiin, koska laiva odottaa romutustuomiotaan, mutta mielelläni soisin k.o. laivan sähköttäjälle kaksinkertaisen tariffipalkan — mutta sitähan ei yhtä hyväksy! Siis puhumatta paras!

Välimerellä 26. 3. 36.

O. E. S.

KUULUMISIA 28 MC ALUEELTA

Kuopiolaiset amatöörimme OH7ND ja OH7NF ovat jatkaneet innolla työskentelyään "uudella" 28 mc amatöörialueella ja se-lostavat seuraavassa kokemuksiaan. Ensin on sananvuoro OH7ND:llä.

"28 mc:n alue on ollut täällä auki jatkuvasti itään ja etelään päin. Pohjois-Amerikkalaisia ei ole kuulunut pariin kuukau-teen ja Etelä-Amerikasta vain OA4j on kuulunut heikosti pari kertaa. Yhteyttä Etelä-Amerikkaan emme ole vielääkään onnis-tuneet saamaan. Itään päin olemme sensijaan päässeet hyvin. Ensimmäinen yhteys Japaniin oli minulla J3FK 3. 3. klo 0826 g.m.t. Ensimmäinen yhteys Uuteen-Seelantiin oli 7NF:llä, se oli ZL1AR 5. 4. klo 0700 g.m.t., samoin oli hänellä ensimmäi-nen yhteys VS6AH:n kanssa 10. 4. klo 0900 g.m.t. Minun ensi-mäinen yhteyteni ZL:ään oli 11. 4. klo 0636 g.m.t. ZL1CD:n kanssa. Tuloksemme 30. 4. 36 mennessä ovat seuraavat:

OH7ND	OH7NF
VK ja ZL 59 yhteyttä	VK ja ZL 60 yhteyttä
VE ja W 38 „	W 8 „
muuta DX 24 „	muuta DX 32 „
eurooppal. 71 „	eurooppal. 51 „

Paras vasta-asema on edelleen ylivoimaisesti VK4EI. Sellai-sinakin päivinä jolloin ei kuulu mitään muita, ei edes kaupallisen asemien yliaaltoja, tulee VK4EI melkoisella voimakkuu-della. Ja aina kun se kuuluu tänne, pääsemme mekin varmasti sinne.

OH7NF:llä on ollut VK4EI:n kanssa tähän mennessä 45 yh-

teyttä. Meillä on OH7NF:n kanssa aallot aivan vierekkäin ja olemme pitäneet Australiaan kaksoisyhteyksiä jolloin olemme voineet verrata erilaisilla antennilla saatuja tuloksia toisiinsa.

Olen käyttänyt koko ajan samaa antennia ja helmikuun puoli-välistä lähtien samaa lähetintä ja tehoa. 7NF:llä ja minulla on melko tarkasti yhtäsuuret tehot, minulla on cc ja 7NF:llä ultrau-dion. Antennini on L-antenni jonka vaakasuora osa on 30 met-rin pituinen ja alastulo 12,5 metrin pituinen. Antennin suunta on 20-00, (tämä on piiruissa, eli sama jaoitus kuin kellon minuutti-jaostus jossa 0 pohjoisessa, 15 idässä, 30 etelässä j.n.e.) siten että antennin vapaa pää osoittaa tähän suuntaan. Antenni on siis sen isoympyrän suuntainen joka kulkee OH—VS—ZL ja toiseen suuntaan VE 1—2 kautta W5:teen. Parhaimmat tulokset olen saanut niiden asemien kanssa, jotka ovat tämän viivan läheisyy-dessä. Esimerkiksi Pohjois-Amerikkaan olen päässyt vain verrattain kapealle alueelle nimittäin sivusuunnassa hyvin rajoite-tulle alueelle: VE 1—2—3, W1—2—3—4—5—8—9. W6 ja Ete-lä-Amerikka ovat auttamattomasti tämän alueen ulkopuolella, mi-nulla ei ole nimittäin tilaisuutta muuttaa antennin suuntaa. An-tennini korkeus on vapassa päässä 15 metriä ja toisessa päässä 10 metriä. Tällä antennilla olen kyllä päässyt aivan toiseenkin suuntaan siitä ovat osoituksena hyvät yhteydet ZS—SU—FT ja EA mutta nämä yhteydet ovat mahdollisia vain silolin kun olo-suhteet ovat sellaiset, ettei antennin pitkittäissuuntaan pääse mi-hinkään. Todennäköisesti tämä johtuu siitä, että tällaisen pit-kän antennin säteilykulma on pituussuunnassa matalampi kuin antennia vastaan kohtisuorassa suunnassa. Vertaillessamme tu-loksiamme 7NF:n kanssa olemme huomanneet, että kelin ollessa hyvän olemme molemmat päässeet yhteyteen samojen asemien kanssa, mutta kelin huonotessa en pääsekään enää esimerkik-si Japaniin ja Etelä-Afrikkaan mutta kyllä VK 2—3 ja VK 5:een. Tällaisella hetkellä voimistuvat 7NF:n merkit Japanissa ja Etelä-Afrikassa huomattavasti nousten jopa r9:ään.

Olen saanut useita kyselyjä, mikä antenni olisi paras kymme-nellä, mutta siihen on hyvin vaikea sanoa mitään, sillä paikalli-set olosuhteet näyttävät myöskin vaikuttavan asiaan".

OH7NF on kiinnittänyt huomionsa erikoisesti erilaisten an-tennien suuntavaikutukseen ja selostaa seuraavassa kokemuk-siaan:

"Kokeillessani 5/1.—19/4. välisenä aikana 28 mc:n alueella. olen pitänyt antennini kolmessa eri suunnassa:

- 5/6.—25/2., vertikaali antenni.
- 5/3.—5/4., horisontaali, suunta 14-00.
- 1/3.—4/3. ja 5/4.—19/4., horisontaali, suunta 28-00.

Antennini on ollut koko ajan yksisyyttöjohtoinen kokoaaltainen Herz.

Yhteydet ja kuuluvaisuus eri suunnilla ovat olleet seuraavat:

a) Vertikaali antenni. Yhteyksiä 65, niistä dx:iä 24, melkein yksinomaan VK. Tammikuun alkupuolella sai eurooppalaisia yhteyksiä oikein tukussa ja kuuluvaisuus yleensä r7/9 molem-min puolin. Australiaalaisista paras VK4EI (14 yhteyttä) ja kuuluvaisuus molemmin puolin säännöllisesti hyvä. Qrk:t hänen r 6/8 — minun r 5/7. Muualta päin ei dx:ä kuulunut.

b) Tällä antennin suunnalla (14-00) on tullut suhteellisesti enimmät kaukoyhteydet yhteyksiin verrattuna (yhteyksiä 36, niistä dx 35). Tämä johtuu kuitenkin siitä, ettei eurooppalaisia ollut kuuluvissa. Yhteydet etupäässä VK:n ja J:n, joku W ja ZS1H. Kuuluvaisuus yleensä sama kuin edellä, mutta keli oi-kukkaampi, joinakin päivinä tällä ajalla alue tukossa.

ERÄS ULOMAKSUTAPAUS

Haluan puuttua erääseen asiaan, joka viime talvena oli ajan-kohtainen muutamille radiosähköttäjille.

Viime vuoden alkupuolella myytiin, kuten muistettaneen, maas-tamme useitakin laivoja. Radiolla varustetuista vaihtoi allekir-joittaneen tietojen mukaan omistajaa ainakin "Aldebaran", "Hel-sinki" ja "Uuras", joista kaksi viimeksimainittua kuului n.k. lip-pulaivoihin, siis ulkolaisten omistamia, mutta meidän lippumme turvin purjehtineita. Laivat omisti sama yhtiö, nimittäin eräs surullisenkuuluista Noordzee, Amsterdamista. Suomalainen asi-oi-sija eli siis valeomistaja oli A.B. Finska Frakt Rederi, jonka kotipaikka oli pääkaupungissamme. Allekirjoittaja oli sähköttä-jänä "Uuraassa".

Olimme juuri Genuassa Italiassa purkamassa hiililastia kun kotimaasta saapui sähköiteitse tieto, että laivamme myydään Hollantiin, siis takaisin sen alkuperäiseen kotimaahan. Laivan

Kuuluvaisuus: VK r 5/8—r 5/8, J. r 3/7—r 4/7, W r 5/7—r 3/8. Suurin osa yhteyksistä VK4EI:n kanssa.

c) Antennin suunta 28-00. Yhteyksiä 33, niistä kaukoyhteyk-siä 25. Työskentely tuntunut samanlaiselta kuin a) ja b) an-tenneilla. Huomattava on, että ZS1H kanssa työskennellessäni oli qrk sama kuin suunnalla 14-00, vaikka antennin suunta oli melkein pitkin meridiania. Kuuluvaisuus oli r 5—r 4 ja r 4—r 5, suunnalla 14-00 oli qrk r 5—r 5. 1/3—4/3 välisenä aikana olivat yhteydet: 4 kpl. W qrk r 3/6—r 3/8, 2 kpl. VK qrk r 5/8—r 6 ja 1 kpl. FA8 qrk r 5—r 6. 5/4—19/4 välisenä aikana yhteydet etupäässä itään ja kaakkoon mahdolliset, muualta ei kuulunut juuri mitään. Kuuluvaisuus r 4/8—r 3/8.

5/4 tapahtui seuraava koe. Klo 0615 gmt oli yhteys VK4EI:n kanssa ja kuuluvaisuus r 7—r 7 (antennin suunta 14-00). Sovim-me uudesta yhteydestä käännettyäni antennini suunnan. Ennen kääntämistä oli minulla vielä seuraavat yhteydet: Klo 0700 gmt ZL1AR, qrk r 6—r 6, klo 0740 gmt J2LU, qrk r 6—r 7. Tämän jälkeen käänsin antennin suuntaan 28-00 ja klo 0920 gmt oli yh-teys uudelleen VK4EI:n kanssa, qrk r 7—r 8.

Antennin korkeus on ollut n. 13 m. ja vertikaalina alapää maasta 3 m. Antennin välittömässä läheisyydessä kasvaa suuria puita ja n. 15 m:n päässä länsi-luode puolella 6—7 m. korkea kalliorinne. Lähetin on ollut TPTG ja myöhemmin ultra-au-dion, putki TC04/10 anoditeho 25—30 wattia. Vastaanotin 0—15—33

Olisi ollut kiintoisaa kokeilla, miten antennin suunta 22-50 olisi vetänyt Australiaan, mutta alue tuntuu nyt menneen tukkoon, ties kuinka pitkäksi aikaa. Asuntoni muutto ensi kuun alussa voi myös saada aikaan sen, että näitä aikaisempia tuloksia ei voi käyttää vertailun tekoon.

Kokeiluja on haitannut se seikka, ettei mikää asema ole ol-lut halukas määräaikaiseen yhteyden pitoon, VK4EI:kin kanssa olleet 41 yhteyttä ovat tulleet vain "hpe cu tmw". Aamiaistun-nin pituinen kokeilu aika arkipäivisin on useasti mennyt turhaan tarkkailuun, kuultavien asemien työskennellessä toisten kanssa.

Mitään johtopäätöksiä ei näin lyhyen kokeiluajan perusteella voi tehdä, mutta tuntuu kumminkin siltä, ettei antennin suun-nalla ole ollut kuuluvaisuuteen nähden suurta merkitystä saa-missani yhteyksissä. Paras vertailukohta on ollut yhteyksissä VK4EI:n kanssa. Kuuluvaisuus on ollut useimmiten r 7 mo-lemmin puolin. Hyvän vertauskohtana on ollut myös OH7ND:n yhteydet lukuisien samojen asemien kanssa. Vertaillessa OH7ND:n ja oman asemiani kuuluvaisuutta ovat kuuluvaisuudet kummallakin uskollisesti seuranneet toisiaan ja vasta-asemien qrk samoin, huolimatta siitä minkäsuuntainen on antennini ollut".

päällikköä kehoitettiin irtisanomaan koko miehistö, minkä hän myöskin luonnollisesti viivytyksittä teki. Lähdimme sitten pa-luumatkalle Amsterdamiin.

Matkan aikana keskustelimme vilkkaasti tapahtumasta, joka useimmille meistä oli uusi, ensikertaa eteen sattunut. Koko mie-histö oli pestattu Suomessa merimieslain 13 § mukaan ja kes-kuudessamme heräsi nyt kysymys siitä, oliko meillä mahdolli-suuksia saada tapauksen johdosta jonkinlaista korvausta. Mai-nitun 13 § mukaan ei meitä ensiksikään voitu ilman muuta ajaa tiehemme ennenkuin kotimaan tahi jossakin Itämeren satamassa. Siis matka kotimaahan, missä ulosteusta vasta tapahtui.

Laivallamme oli eräs konemestari, joka tiesi tapauksen, joka oli ollut aivan samanlaatuinen kuin meille nyt sattunut. Silloin-kin oli alus myyty vieraaseen maahan ja silloin oli miehistö saanut korvauksen, päällystö kahden kuukauden ja muut kuukau-den palkan ulosmaksupäivästä lukien.

Ryhdyimme nyt oikein tosissamme ottamaan asiasta selvää. Chiefimme pistäytyi kapteenin luona tutkimassa merilakia ja löysi sieltä pykälän — taisi olla 53 § — joka tuki edellämäinit-tua konemestarin tietoa. Kapteeni puolestaan selvitteli kysy-mystä varsin epämääräisin sanoin, mikä kyllä oli tavallaan ym-märrettävää, ainoa seikka minkä hänkin voi suurin sanoin to-deta, oli se, että laivamme myydään.

Saavuttuamme Amsterdamin tapasimme siellä "Helsingin", jonka miehistö oli samassa tilanteessa kuin mekin. Selvitelles-sämme yhteisvoimin kysymystä, tulimme lopuksi siihen päätök-seen, että kahden kuukauden palkka ulosmaksupäivästä lukien oli oikeutemme. Päätimme pysyä yksimielisesti vaatimuksemme takana, jos erimielisyyttä asian suhteen ilmaantuisi, kuten hie-notunteisesti ajattelimme.

Kotimaahan palattuamme oli erimielisyys tosiseikkana edes-sämme merimieshuoneeseen tultuamme. Laivojemme suomalai-nen "omistaja" oli kuitenkin sen verran kanssamme samaa mieltä, että jonkinlaista korvausta meidän piti saada ja tarjosi päällyst-öön kuuluville puolen kuukauden ja miehistölle yhden viikon palkkaa hyvityksenä. Emme kuitenkaan siihen suostuneet. Yhtiön tarjoushan todisti joka tapauksessa sitä, että vaatimuksemme oli oikeutettu. Merimieslaki ei sitäpaitsi tuntenut minkään-laisia välimuotoja asiassa. Siellähän sanottiin: "Kun alus myyn-nin kautta siirtyy vieraan lipun alle, maksetaan päällystölle kah-den ja miehistölle yhden kuukauden palkka ulosmaksupäivästä laskettuna". Puolista kuukausista ei puhuttu mitään.

Annoimme asian lakimiehelle. Jätimme hänelle valtakirjat ja rahaa alkukuluja varten, minkä jälkeen matkustimme kukin ta-hollemme odottelemaan kysymyksen ratkaisusta. Merimieshuo-neessa olimme jokainen kirjoittaneet vastakirjoihimme: "En hy-väksy lopullista ulosmaksua".

Viikon päivät kului, jonka aikana asiamiehemme neuvotteli yhtiön kanssa. Sitten saimme kukin häneltä kirjeen, jossa il-moitettiin, että yhtiö maksaa puolentoista kuukauden palkan ker-takaikkisena korvauksena. Asianajajamme oli sitä mieltä, että päätökseen oli melkein viisainta suostua, koska muussa tapauk-sessa syntyisi oikeusjuttu, joka kuluttaisi sekä aikaa että rahaa. Tämä neuvo aiheuttikin sitten sen, että yksi ja toinen asianomai-sista antoi perään ja suostui tyytymään 1½ kuukauden kor-vaukseen. Rahat tulivatkin sitten jokaiselle heti.

Allekirjoittanut ja ehkäpä joku muukin oli kuitenkin sitä mieltä, että olisi ollut varsin mielenkiintoista antaa asian mennä oikeuteen ja ajaa se loppuun saakka. — Miten hyvänsä, edellä olevan olen kertonut siinä mielessä, että ne arvoiset vir-kaveljet, jotka vastaisuudessa satuvat joutumaan samanlaiseen tilanteeseen, pysyvät toivottavasti lujina ja pitävät lujasti kiinni lain turvaamista oikeuksistaan.

—Ej Gee—.

Sylvania
210-T

10 watin lähetinputkia
HINTAAN SMK. 115:—

MYY: **K. L. NYMAN**

HELSINKI. Puhelin 21 425. Meritullinkatu 9

Sylvania
RADIO TUBES

RADIO PAKOLLINEN LENTO-KONEISSA

Kansainvälinen ilmailukomissio on vahvistanut ohjesäännön, joka koskee radion käyttöä ilma-aluksissa. Ohjesäännöstä joka posti- ja lennätinhallituksen kiertokirjeellä on saatettu voimaan Suomessa, julkaisemme tässä otteen:

II OSA.

Ilma-alusten varustaminen radioasemilla.

1. Jokaisessa moottorivoimalla kulkevassa lentokoneessa, jonka suurin sallittu kokonaispaino on 2,000 kiloa tai suurempi, samoin kuin jokaisessa ohjattavassa ilmalaivassa tulee kansainvälistä liikennettä harjoitettaessa seuraavissa tapauksissa ehdottomasti olla lennon kestäessä täydellisessä toimikunnossa oleva radioasema (lähettämistä ja vastaanottoa varten):

- a) päiväliikenteessä, jos ilma-aluksen lasketaan lentävän enemmän kuin 160 kilometriä välillä laskeutumatta;
- b) liikenteessä, joka kokonaan tai osaksi suoritetaan yöllä;
- c) jos ilma-alus jollakin kohtaa käytettävästä reitistä tulee olemaan meren yläpuolella yli 25 kilometrin etäisyydessä rannikosta.

2. Kuitenkin tulee tällainen radioasema aina olla paino- ja matkasuhteisiin katsomatta jokaisessa ilma-aluksessa, jota käytetään yleiseen kansainväliseen liikenteeseen ja joka voi ottaa kuljettaakseen vähintään kymmenen henkilöä.

III OSA.

Ilma-aluksiin asennettavien radiotarvikkeiden teknilliset vaatimukset.

Radiokojeitten tulee olla sitä lajia, jonka sen valtion pätevät viranomaiset, jonka kansallisuus ilma-aluksella on, ovat hyväksyneet. Näiden viranomaisten on myöskin hyväksyttävä aluksessa olevat radiolaitteet.

Sellaisissa ilma-aluksissa, joissa edelläolevan II osan määräysten mukaan radioasema on pakollinen, tulee asemia voida käyttää joko radiosähkötykseen tai radiopuheluun.

Radiosähkötyksien tulee voida suorittaa seuraavia liikennelajeja:

- a) jos ilma-alus suorittaa edellä II osan 1 a) ja 1 b) kohdissa mainittuja matkoja:

1. lähettää 900 m:n A1- ja A2-lajin aallolla;
2. vastaanottaa siirtyvässä liikenteessä sekä ilmailuradiomajakoilta 1,200 ja 800 m:n välisillä A1- ja A2-lajin aalloilla;

- b) jos ilma-alus suorittaa II osan 1 c) kohdassa mainittuja matkoja:

1. lähettää 900 m:n ja 600 m:n A1- ja A2-lajin aalloilla ja kyetä lennon kestäessä nopeasti siirtymään toisesta näistä etukäteen säädetystä jaksoluviista toiseen;

2. vastaanottaa siirtyvässä liikenteessä sekä ilmailuradiomajakoilta 1,200 ja 800 m:n välisillä A1- ja A2-lajin aalloilla sekä sitäpaitsi vastaanottaa 600 m:n aallolla.

Radiopuhelinasemien tulee voida suorittaa seuraavia liikennelajeja:

- c) jos ilma-alus suorittaa II osan 1 a) ja 1 b) kohdissa mainittuja matkoja:

1. lähettää 900 m:n A3W-lajin aallolla.

2. vastaanottaa siirtyvässä liikenteessä sekä ilmailuradiomajakoilta 1,200 ja 800 m:n välisillä A2- ja A3-lajin aalloilla;

- d) jos ilma-alus suorittaa II osan 1 c) kohdassa mainittuja matkoja:

1. lähettää 900 m:n ja 600 m:n A3-lajin aalloilla sekä kyetä lennon kestäessä nopeasti siirtymään toisesta näistä etukäteen säädetystä jaksoluviista toiseen;

2. vastaanottaa siirtyvässä liikenteessä sekä ilmailuradiomajakoilta 1,200 ja 800 m:n välisillä A2- ja A3-lajin aalloilla sekä sitäpaitsi vastaanottaa 600 m:n aallolla.

Ilma-alusasemien tulee sitäpaitsi voida lähettää ja vastaanottaa kaikilla lisäaalloilla, jotka aluesopimuksissa mahdollisesti määrätään ylennettävää alueita varten.

Poikkeuksia ja erikoismääräyksiä.

Yleiseen kansainväliseen liikenteeseen käytetyissä ilma-aluksissa, joiden miehistö käsittää enemmän kuin kaksi henkeä, tulee olla radiosähkötykseen soveltuva asema.

Edellä b) ja d) kohdissa tarkoitettujen ilma-alusten ei tarvitse kulkiessaan reitillä, jonka jokainen meren yläpuolella oleva kohta on lähempänä kuin 75 kilometriä rannikosta, voida lähettää ja vastaanottaa 600 m:n jaksoluvulla, milloin ilmailuradioliikenne on niin järjestetty, että ilma-alukset voivat pysyä yhteydessä kahden tai useamman ilmailuaseman kanssa.

Edellä a) ja c) kohdissa tarkoitettujen ilma-alusten tulee myöskin maahan laskeuduttuaan voida lähettää ja vastaanottaa, milloin ne lentävät sellaisten alueiden yli, joiden pikatiedotuslaitteet ja maalla olevat välineet ovat riittämättömät.

Edellä b) ja d) kohdissa tarkoitettujen ilma-alusten, jotka voivat laskeutua mereen, tulee myös veteen laskeuduttuaan kyetä lähettämään ja vastaanottamaan.

IV OSA.

Radioliikenne.

Ilma-alusasemia saadaan käyttää radiosähkötykseen tai radiopuheluun kaikilla niille määrättyillä jaksoluvuilla noudattamalla voimassa olevissa kansainvälisissä sopimuksissa ja niiden ohjesäännöissä olevia määräyksiä.

Kuitenkin saadaan radiopuhelinta käyttää 900 m:n aallolla ainoastaan, milloin tämä ei saata häiritä muuta liikennettä.

Yleiseen kansainväliseen liikenteeseen käytetyissä ilma-aluksissa, joiden miehistö käsittää enemmän kuin kaksi henkeä, tulee radioasemaa käyttää ainoastaan radiosähkötykseen. Kuitenkin saadaan radiopuhelinta käyttää hätätilassa (jos radiosähköttäjä ei ole vapaana, laskeuduttaessa j.n.e.).

Lopuksi on annettu säännöt ilma-aluksessa olevan radioaseman käytöstä, joita tässä yhteydessä emme kuitenkaan pidä tarpeellisenä julkaista.

OSTA POIS

Myyn 20 watin lähettimen, push-pull. Kaikki aaltoalueet 5—95 mtr. CW ja ICW. Muuttajakone. Lähemmin G. Mollis, osoite Mustio asema.

SUOMEN RADIOSÄHKÖTÄJÄLIITON R.Y:N JÄSEN-LUETTELO 20/5 -36

L188 Aalto, Toivo, vapaa, Lavia, T:n ja P:n lääni.	L171 Kettunen, Elis, "Winha", H:ki, Porvoonk. 15 a, B 35.
L10 Aaltonen, Väinö, "Atlanta", Hanko, Gunnarinranta.	L172 Kinnunen, Tarmo, "Wilke", Ilomantsi, Sonkäja.
L68 Aartamo, Eino, "Ericus", Lahdenpohja (tuom. Nieminen).	L126 Kivinen, Aarne, asevelv., Porlammi, U.I.
L58 Ahlblad, Jarl, "Orient", Yliopistonk. 7 D 44, Turku.	L138 Kiviranta, Eino, "Airisto", Turku, Kaarinank. 2 B 47.
L71 Arento, Eino, "Olovsborg", Huopalahti, Metsätie 9.	L23 Koivisto, Erkki, Merentutk.laitos, H:ki, Huvilak. 6 as. 3, puh. 22830.
L76 Arento, Uno, opiskelee, Huopalahti, Metsätie 9.	L173 Korhonen, Kalevi, M.V.L. Vaasa, Vaasa, LK3, M.V.L.
L124 Arola, Veli, vapaa, Uusikaupunki.	L139 Koroma, Veikko, "Betty H", Turku, Henrikink. 1 A 11.
L2 Aschan, Kurt, "Oihonna", H:ki, Hämeentie 33.	L24 Koskela, Lauri, "Navigator", H:ki, Mechelinink. 24 B.
L57 Axelqvist, Fjalar, muu toimi, Kokkola, Rautatieasema.	L25 Kotiaho, Yrjö, muu toimi, H:ki, Temppelikatku 17 A 3, puh. 41446.
L70 Björklund, Harry, "Petsamo", Turku, Yliopistonk. 10 C 69.	L148 Kuusisto, Jouko, muu toimi, H:ki, Mäkelänk. 19 B 15.
L152 Björkwall, Björn, opiskelee, Uusikaarlepyy.	L155 Kyllönen, Lauri, "Vipunen", Joensuu, Torikatu 34.
L187 Blomqvist, Bror, Laiv.radio, H:ki, Hernesaarenk. 17 B 70.	L106 Laakso, Unto, "Aura", (v.a.), H:ki, Eerikinkatu 31 B 4, puh. 38272.
L64 Blomqvist, Kullervo, Leppävaararadio, Leppävaara, Radio-asema.	L80 Laitinen, Eskil, "Sarmatia", H:ki, Kapteenink. 26 C 64, puh. 38968.
L65 Bollström, Hugo, Leppävaararadio, Leppävaara, Radio-asema.	L107 Lampen, Olavi, "Scandinav", Hämeenlinna, Vuorik. 31.
L130 Breider, Paul, "Imatra", Viipuri, Majurink. 2 as. 52.	L142 Lannes, Paavo, Ilm.radio, Suur-Merijoki, Lentoasema 5.
L62 Brännäs, Torsten, "Carolus", Pietarsaari, Kouluk. 9.	L81 Lappalainen, Eero, "Garryvale", H:ki, Liisank. 12 E 42.
L4 Damen, Thor, Yleisradio, Leppävaara, Yleinentie 21.	L82 Launis, Tauno, M.V.L.Lentok., H:ki, Mechelinink. 24 B 48, puh. 39056.
L131 Dromberg, Jarl, "Marisa Thorden", Turku, Kauppiaskatu 5 B 40.	L102 Lavola, Eino, Laivastoradio, H:ki, Laivastoradio, Katajanokka.
L60 Edelman, Bror, muu toimi, H:ki, Ratak. 23.	L26 Lehmusvaara, Ahto, Hankoradio, Hanko, Tullitie.
L164 Ekström, Lennart, "Frida", Närpes, B. Gottbölle.	L27 Lehtonen, Erkki, muu toimi, Tampere, Nalkalank. 4 B.
L185 Elomaa, Tauno, kert. harjoituksissa, Turku, Uudenmaan-katu 14 B.	L161 Lehtonen, Ville, "Agnes", M:hamina, Mariehamns Rederi Ab.
L165 Elsinen, Leo, muu toimi, Joensuu, Merimiehenk. 12, p. 540.	L174 Lemmälä, Uuno, muu toimi, Hämeenlinna, Saaristenk. 36, puh. 634.
L63 Enberg, Harald, "Orion", H:ki, Erottaja 5 B 13.	L28 Leppänen, Lauri, muu toimi, Myllykoski.
L3 Eronen, Erkki, muu toimi, H:ki, Väinämöisenkatu 25 A 2, Puh. 46608.	L108 Lilja, Tauno, "Anneberg", Porvoo.
L101 Ertomaa, Gunnar, Ilm. radioasema, Kauhava, Ilmailukoulu.	L29 Liljefors, Nils, "Sirius", H:ki, Munkkiniemi, Tiilimäenk. 9.
L160 Finer, Valter, "Wirma", H:ki, Merihuolto Oy.	L175 Lindblad, Harald, "Kastelholm", Malmi, Kirkonkylä (Olofs) puh. 03602.
L5 Forsblom, Erik, "Savonmaa", H:ki, Sörnäisten tulliasema.	L74 Lindroos, Harry, "Tarmo", Hanko, Esplanadink.
L166 Fröjdman, Lars, "Minerva", H:ki, Sepänk. 1 A 3, p. 36219.	L83 Lindroos, Kurt, "Ariel", H:ki, Stenbäckink. 10 B 27.
L103 Grönlund, Nils, "Ilmatar", H:ki, Rebinderink. 5-7, p. 34177.	L39 Liukkonen, Reino, "Jääkarhu", H:ki, Torkkelinkatu 5 A, puh. 72829.
L6 Hakkarainen, Ari, "Modesta", Kuopio, Asemak. 15.	L128 Lounasmaa, Ilmari, "Mercator", Ervela, pys., puh. Perniö 95.
L62 Hakkarainen, Olavi, "Murtaja", H:ki, Hämeentie 1 B 12, Puh. 73509.	L32 Lucas, Rudolf, "Vicia", Turku, Maaria-Räntämäki.
L167 Hakulinen, Erkki, vapaa, Joensuu, Torik. 7, Puh. 533.	L49 Lund, Gustaf, "Wiima", H:ki, Liisank. 4 A 4, puh. 28695.
L100 Hallakorpi, Arho, Yleisradio, H:ki, Ruoholahdenk. 16 A 16.	L143 Lunden, Olli, "Viiri", Kouvolan, Valtion talo.
L20 Hallamaa, Esko, "Sampo", Hanko, Pitkäkatu.	L123 Lundberg, Olof, — Hanko, Puistohuvila 81, puh. 798.
L153 Hannikainen, Erkki, "Dagmar", H:ki, Arena E 77.	L69 Lundberg, Stig, "Hektos", H:ki, Museok. 22 B 17.
L8 Hartikainen, Evald, "Arcturus", H:ki, S.H.Oy.	L33 Luomanmäki, Yrjö, Yleisradio, H:ki, Vironkatu 8 C 26, puh. 30691.
L9 Hartikainen, Tauno, Aero Oy., H:ki, Mechelinink. 12 B 56, Puh. 42437.	L109 Magnusson, Thor, "Karhula", Loviisa, Garnisooni 2 (p.264)
L133 Heikkinen, Aimo, muut toimi, H:ki, Oikok. 8 B 13, p. 27838.	L134 Markkula, Heikki, opiskelee, Tampere, Hallitusk. 12 D 10, puh. 3032.
L168 Heimo, Aate, "Yildum", H:ki, Mikonkatu 15 A (M. G. Koskinen).	L119 Marttinen, Kalervo, Ilm.radio, Utti. M.L.E.
L105 Hellen, Nils, "Hildegard", H:ki, Hämeentie 2 C 46.	L158 Mattila, Osmo, M.V.L. Pasila, H:ki, Ruusulank. 18 A 15, puh. 47667.
L169 Hellsten, Jorma, asevelv., Terijoki, puh. 135.	L35 Meklin, Veijo, Hankoradio, Hanko, Bromarvinkatu 49, puh. 174.
L11 Henriksson, Allan, "Voima", Hanko, Tehtaanniemi.	L190 Merikallio, Kullervo, vapaa, Reposaaari, puh. 54.
L135 Himanen, Eino, muu toimi, H:ki, Temppelik. 9 ovi 20, Puh. 47879.	L36 Meriö, Toivo, "Nina", Jyväskylä.
L104 Holmberg, Alfred, "Hulda Thorden", Maarianhamina, puh. 159.	L192 Miettinen, Lauri, M.V.L. Pasila, H:ki, Lapinlahdenk. 6.
L12 Holmgren, Holger, "Baltic", H:ki, Turuntie 29 B.	L110 Mollis, Göran, "Josefina Thorden", Mustio, asema.
L13 Holmlund, Einar, Aero Oy., H:ki, Mechelinink. 24 B.	L141 Muilu, Kustaa, — Lapua, Liuhari.
L14 Holopainen, Jaakko, Yleisradio, H:ki, Yleisradio.	L176 Mäkelä, Ahti, "Wiides", Terijoki, Koivikko, puh. 135.
L15 Hämäläinen, Niilo, "Polaris", Malmi, Nallenkujat 3.	L177 Niiranen, Onni, muu toimi, H:ki, Runebergink. 25 C 53.
L170 Illi, Toivo, "Aagot", Malmi, Itäinentie 3.	L120 Nuotio, Jorma, "Delaware", H:ki, Siltasaarenk. 4 B 4.
L17 Jalkanen, Yrjö, Leppävaararadio, H:ki, Caloniusk. 5 A 6.	L111 Nurminen, Uuno, opiskelee, H:ki, Kalevank. 52 A 16.
L78 Johansson, Ernst, "Brita", Hanko, Raaseporink. 72.	L38 Nurmio, Toivo, Leppävaararadio, H:ki, Töölönk. 32 B 15.
L18 Jouste, Sulo, Laivast. radio, H:ki, Merimiehenk. 17 A 11, puh. 147.	L67 Nylund, Aarne, Aero Oy., H:ki, Hallituskatu 17 C 6, (Ristell), puh. 31524.
L136 Jormakka, Lauri, "Anversoise", Sortavaala, Seminaari, puh. 147.	L112 Paasivirta, Aarne, muu toimi, Huopalahti, Mäkipolku 19.
L19 Järvi, Artturi, Yleisradio, H:ki, Freesenk. 4 A 4.	L84 Palvola, Uuno, "Inga", Loviisa, R. Nordström & Co.
L21 Kairenius, Erkki, Uusi Suomi, H:ki, Laivurink. 21 C 7, puh. 26800.	L85 Peltonen, Harry, Laivastoradio, Viipuri, Laivastoradio, Vanha linna.
L22 Kairio, Aatto, Laivastoradio, Viipuri, Vanha linna. Radioasema.	
L137 Kankainen, Kalervo, VI. Merikotka, H:ki, M.V.L. Esi-kunta, "Merikotka".	
L75 Kannas, Reino, "Smut", Säiniö, as.	